

Pasen

Hij was niet het schaap dat zich mak ter slachting liet leiden, hij was niet stom - hij werd geslagen, maar niet met stomheid. Hij sprak en hij deed, hij leefde zijn roeping, hij deed zijn naam alle eer aan - De Heer redt.

Hij was een wandelende ergernis voor iedereen die onophoudelijk en vanzelfsprekend andere redders aanprijst - meer op comfort en sociaal gemak gericht. Hij was een mens van vlees en bloed tegenover alle bloedeloze verhaaltjes van de spraak- opiniemakers, hij was een hardnekkig debater, die de aanpassers de wacht aan zegde, hij was er een die oude verhalen nieuw leven inblies - die wars was van de ook toen al aangeprezen eigentijdsigheden, die inging tegen het gebabbel en geprevel van al wie de godsdienst vooral gezellig willen houden.

Hij stelde aan de kaak, hoe de heilzame heibel van Thora en profeten gebreideld werd, ingebed in een systeem van regels en voorschriften.

Hij was geen rabië revolutionair, geen hemelbestormer. Integendeel - het verhaal wil gaandeweg dat hij daar nu juist vandaan kwam: hij was een aardebestormer.

Hij was geen opstandeling met weinig anders in de aanbidding dan de vertwijfelde moed der wanhoop. Hij verkocht geen luchtkastelen, maar preeks het Woord van de Eeuwige aan als een huis om in te wonen

Hij schopte niet tegen heilige huisjes - hij wees er alleen op, dat sommige huizen niet zo heilig zijn als ze zich voordoen.

Hij spiegelde geen heilstaat voor, hij hoedde zich ervoor een volkstribuun te zijn, een populist die niets anders in zijn mars heeft dan een perfect gevoel voor wat de mensen willen horen.

Hij had zijn wijsheid niet 'uit de hoge', maar uit de diepte van het Woord, de Schriften van Mozes en de profeten.

Hij was geen godenzoon - dat waren de spelers van Ajax, in lang vervlogen tijden. Hij was mensenzoon, hij was Gods 'zoon' (zoals ook Israël genoemd wordt), dat wil zeggen de zoon van Heer van Israël, die zichzelf bij voorkeur niet met 'god' laat aanspreken. Want 'god' te zijn, dat kan iedereen wel zeggen - en dat doen ze dan ook.

Gods zoon - nou ja, zelf was hij daar niet zo stellig over, en dat is maar goed ook. Als mensen daar iets over vroegen of veronderstelden, was hij zijn tijd ver vooruit en lijkt hij ons met zijn antwoord rakelings modern nabij: 'dat zeg jij - wat vind je er zelf van?' 'Hij was ook een 'bar mitswa', een kind van het gebod, een zoon van het Woord.

Hij was verre van heilig, hij was vooral voor velen hinderlijk. Zijn zachtaardigheid irriteerde de hoogmoedigen tot op het bot. Zijn nederigheid was een aanklacht tegen de zelfgenoegzaamheid van bazen en bovenbazen.

Hij stond aan de kant van al wie opzij gezet worden: armen, zieken, gevangenen, doven en blinden, sprakelozen - hij gaf ze stem, hij gaf ze een gezicht, hij zette ze in het licht.

Hoe hij was en hoe hij deed, wat hij zei, deed en doet mensen vroeger of later vaak de das om. Tot op de dag van vandaag. En ze deden hem de das om, die mensen, ze ruimden hem uit de weg - dat is helaas eerder regel dan uitzondering. Bij ons misschien tegenwoordig wat minder, maar een paar honderd kilometer hier vandaan is dat de praktijk.

Ze zetten hem te kijk, hoewel hij zich nooit verborgen had gehouden.

Ze bespotten hem, sloegen hem, nagelden hem op een kruis,

stelden hem terecht.

Wie het vaarwater van de autoriteiten betwist, komt met ze in aanvaring - zij weten wel raad met zelfs de allerbescheidenste en allerredelijkste critici: ze organiseren de volkswoede, de haat, ze regelen de rechtspraak, betalen de demonstranten, schrijven de vonnissen alvast in het vooruit, stellen de strafmaat vast. Zij hebben alles en iedereen in de hand - zij hebben de regie, hun regels zijn de norm, hun woord is wet, hun wet geldt. Hun recht gaat voor genade. Hun norm is eigenbelang en zelfbehoud, hun regel is die der onbarmhartigheid.

Ook onder de zon van pak 'em beet het jaar 33 was er niets nieuws onder de zon, ook toen gingen de dingen zoals ze moesten gaan. De hand van Pilatus waste die van de religieuze bazen en omgekeerd - zo regelen zij dat al eeuwen onder elkaar. Jij houdt ze arm, ik houd ze dom - zeggen ze naar het schijnt, met een goed glas erbij - en een dikke sigaar, toen dat nog mocht.

Hogere belangen - en dan hebben mindere mensen altijd het nakijken.

Dat hebben ze geprobeerd met Jezus, - nóg een stom geslagen mond - die zijn naam tegen had: de Heer redt. Wat denkt zo'n man wel? Maar hij blijkt zijn naam ook mee te hebben gehad: 'god' redt inderdaad. Niet altijd meteen, niet altijd letterlijk. Maar wel in dit verhaal, dat niet ophoudt hoop te geven wie zonder hoop is. En te verontrusten wie nu juist van die hoop niet gediend zijn.

Jezus - de Heer redt - heeft zich niet neergelegd bij hoe de dingen nu eenmaal horen te zijn en te gaan. Hij is niet een van ons, hij is niet als wij - hij is mens mét ons. Daar hebben Pilatus en zijn maten zich in vergist.

Jezus heeft hun vonnis ondergaan maar heeft zich er niet bij neergelegd. Hij wilde niet zichzelf redden, maar de wereld wel - naar men zegt. Liever zo dan andersom: er zijn er genoeg die alleen op hun eigen redding uit zijn, ook als de wereld er aan onderdoor gaat.

Hij heeft gedaan zoals hij heeft bestaan: hij is opgestaan tegen het blinde lot, hij is opgewekt. Weg uit de dood. Zijn naam is waargemaakt: de Heer redt.

Vraag mij niet hoe - maar hij is gebleven, hij is ons bijgebleven, hij valt na te lezen, hij is er om na te leven.

Gerben H. Westra

SCHRIFTLÉZEN

Zondag 7 april - 5e zondag in de 40-dagentijd, Zondag Judica

Wij lezen met de kinderen mee uit de Bijbel en volgen dus het rooster van BijbelBasics, van het Nederlands Bijbelgenootschap. Voor deze zondag lezen wij uit Lucas 22, vers 54 tot 62. Jezus wordt gevangengenomen. Een zondag waarop het gebed 'Beoordeel mij, God, en beslis in mijn zaak tegen de onheilige mensen' - Psalm 43:1 (Judica me, Deus) extra lading krijgt! Drie keer wordt van Petrus gezegd dat hij ook bij deze Mens hoort - maar drie keer ontkent Petrus deze Mens te kennen. Misschien is dat ook wel waar...? Petrus kende namelijk wel de held, de wonderdoe-

Bijbelrooster

April

zo	7	Psalm 59	Gebed om bevrijding
ma	8	Hosea 1:1-9	Getrouwd met een ontrouwe
di	9	Hosea 2:1-9	De HEER is trouw, ondanks ontrouw
wo	10	Hosea 2:10-25	Gekrenkte liefde
do	11	Hosea 3:1-5	Voorbeeldig
vr	12	Hosea 4:1-11	Al die ellende is geen toeval ...
za	13	Hosea 4:12-19	Van kwaad tot erger
zo	14	Lucas 19:29-48	<i>Palmpasen</i> , Benedictus
ma	15	Hosea 5:1-7	Valstrikken
di	16	Hosea 5:8-15	Gevolg van foute keuzes
wo	17	Lucas 22:1-13	Vorbereidingen
do	18	Lucas 22:14-65	Tafelgesprekken en wapengekletter
vr	19	Lucas 22:66-23:56	Genade door onrecht
za	20	Hosea 6:1-3	Lied van hoop

zo	21	Lucas 24:1-12	<i>1e Paasdag</i> , Zondagsactiviteit
ma	22	Lucas 24:13-35	Uitleg
di	23	Lucas 24:36-53	Feest van herkenning
wo	24	Psalm 56	Help!
do	25	Leviticus 6:12-16	Gebroken brood
vr	26	Leviticus 6:17-23	Heilige maaltijd
za	27	Psalm 61	Lang leve de koning
zo	28	Leviticus 7:1-10	Herstelwerkzaamheden
ma	29	Leviticus 7:11-27	Let op vet
di	30	Leviticus 7:28-38	Priesterloon
Mei			
wo	1	Psalm 144	Geluk voor het volk
do	2	Hooglied 1:1-7	Verlangen
vr	3	Hooglied 1:8-17	Zoete woorden
za	4	Hooglied 2:1-7	Voor mij is er maar één

Inleveren kopij Kerkblad

Nr.	Inleverdatum	Voor de zondagen
6	26 april	5, 12 en 19 mei
7	17 mei	26 mei, 2 en 9 juni!

OPA (Oud Papier Actie)

Elke 1e zaterdag van de maand (behalve in augustus) kunt u uw oud papier brengen bij de Beatrixkerk en de Open Hof van 09.00 - 12.00 uur. De vrijwilligers staan weer klaar om uw oud papier in ontvangst te nemen.

ner, de Jezus die in de buurt komt van onze wensen en verlangens. Maar kende Hij ook de Messias als lijdende knecht, die de weg van het lijden gaat? En willen wij daar eigenlijk wel bij horen? Een indringende vraag – juist op deze zondag als het doopwater over Fynn's hoofd mag stromen.

Zondag 14 april – Palmpasen

Bijbelbasics geeft voor vandaag de keuze welk Bijbelverhaal gelezen zal worden. Wij sluiten aan bij de lezing die traditioneel bij PalmPasen hoort: Lukas 19:29-40. Er is veel bijzonders aan de intocht van de grote zoon van David in Zijn vaderstad. Vooral dat Hij gezeten is op een ezelsveulen trekt de aandacht. We zien in deze intocht trekken van koning Salomo (1 Kon. 1:33-40) maar ook echoot de profetie van Zacharia na (9:9). Langs de kant van de weg juichen ondertussen de mensen. Hun roep doet denken aan de engelenzang in de kerstnacht. Na de berisping van de Farizeeën om al dat gejuich (stil nou toch...!) klinkt het antwoord van Christus. Dat doet volgens sommige exegeten denken aan de profetie/het lied van Habakuk, 'wat je van plan bent is je huis tot schande- door vele volken te vernietigen verspeel je je leven. Zelfs de stenen klagen je aan vanuit de muur en de balken stemmer ermee in vanuit het gebinte. Wee hem die een stad bouwt op bloed en een vesting op onrecht' (2:10-12). Een boeiende suggestie. De dubbelheid van deze dag (vreugde en naderend –on-heil) is in ieder geval voelbaar. Vandaag gaat stagiair Nienke Marinus voor het eerst voor in de Beatrixkerk – we wensen haar een goede voorbereiding en ons samen een gezegende dienst.

Zondag 21 april – Pasen

Iedere zondag zou je drie lezingen mogen verwachten in de kerk; Oude Testament, Brieflezing en Evangelie-lezing. In de project-tijden doen we dat in de Beatrixkerk vanuit pragmatische overwegingen (...) meestal niet, maar dan toch op de grote feesten in ieder geval wél..! De eerste lezing is vandaag Jesaja 51:9-11. De roep naar God, 'Ontwaak, ontwaak, arm van de HEER, en bekleed u met kracht' – loopt over in een beschrijving van de ver-losten, die door de HEER zijn bevrijd. Gejuich en vreugde trekken de stad binnen, gejammer en verdriet vluchten eruit weg. Het lijkt bijna eenvoudig, de rouwklacht die verandert in een vreugdedans. In de lezing uit Romeinen (6:3-11) blijkt wel dat dit in het leven van een gelovige niet altijd zo vlot verloopt. Keer op keer moet het ons uitgelegd worden; 'zó moet je jezelf zien, als dood voor de zonde,

maar in Christus Jezus levend voor God.' 'Weet je niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in Zijn dood? (...) Als wij delen in Zijn dood, zullen wij ook delen in Zijn opstanding.' Tot slot lezen we dan het Opstandingsevangelie, en daarin volgen we dan weer Bijbelbasics, die Lukas 24:1-12 daarvoor aandraagt. Treffend dat het de vrouwen zijn die als eerste de goede tijding ontvangen én het aan de anderen vertellen. Ook hier verandert het verdriet en gejammer niet met één huppeltje in blijdschap. Het goede nieuws wordt eerst nog afgedaan als kletspraat...

Zondag 28 april – Beloken Pasen

Vandaag is de 8e dag van het Paasfeest. Het oecumenisch lees-rooster reikt als lezing uit het Oude Testament aan Genesis 28,10-22. We horen daar over Jakobs droom bij Betel. Een ladder reikt tot in de hemel. Is die oude droom van Jakob zo op deze 8e paas-dag op bijzondere wijze opnieuw vervuld? Wat betreft de psalm is er de keuze tussen Psalm 111 (Hij heeft zijn volk verlossing gebracht!) en Psalm 150, het grote jubelende slotakkoord van het Psalmenboek, ook zeer gepast op deze zondag. De brieflezing is uit Openbaring, uit het eerste hoofdstuk vers 12b t/m 20. We lezen de uitgebreid beschreven verschijning van de opgestane Christus aan Johannes op Patmos. 'Ik ben degene die leeft, Ik was dood, maar Ik leef, nu en tot in eeuwigheid.' Troostrijk zijn Zijn woorden: 'Ik heb de sleutels van de dood en van het dodenrijk'... De evangelielezing, ten slotte, vervolgt waar die vorige week stopte. Lukas 24, vers 13 t/m 35. Het is de prachtige geschiedenis van de Emmaüs-gangers. Op deze manier mogen de leerlingen van Christus nu onderweg zijn, 'brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot'?

ds. T.P. de Jong

ALGEMEEN PLAATSELIJK

ZONDAG 7 APRIL COLLECTE VOOR HULP AAN WEESKINDEREN IN RWANDA
De organisatie Mwana Ukundwa zet zich in voor de vele weeskinderen in Rwanda. De organisatie zoekt opvangfamilies voor deze kinderen en regelt onderdak en scholing voor kindgezinnen. Mwana

Kerkdiensten

ZONDAG 7 APRIL

Prot. Wijkgemeente Noord:

10.00 uur ds. C. Oosterveen
Special Sunday, met als gast Gerhard ter Maat.
Thema: engelen in de bijbel

Wijkgemeente Beatrixkerk:

10.00 uur ds. T.P. de Jong

Prot. Wijkgemeente Tabor:

10.00 uur ds. N. Vlaming, Utrecht

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:

10.00 uur ds. A. Gilles

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

10.30 uur ds. J.P. Prenger

Harskamp:

10.00 uur ds. O. Doorn, Nijkerk

Ev. Lutherse Kerk:

10.30 uur drs. P.K.A. Akerboom-Roelofs, Nijmegen

Hartenberg:

10.00 uur ds. A. Vogelzang
14.30 uur Jan van Riessen sr.
zangviering

De Gelderhorst:

10.30 uur ds. M.L.W. Karels - met tolk

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

10.00 uur ds. J. Pleij-Inia

Het Maanderzand:

weeksluiting zaterdag 6 april
19.30 uur ds. W. van den Top

ZONDAG 14 APRIL PALMZONDAG

Prot. Wijkgemeente Noord:

10.00 uur ds. A. Romein

Wijkgemeente Beatrixkerk:

10.00 uur ds. T.P. de Jong

Prot. Wijkgemeente Tabor:

10.00 uur ds. J. Doolaard, Zeist

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:

10.00 uur ds. A. Gilles

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

10.30 uur Gave Viering

Harskamp:

10.00 uur ds. E.S.A. van Buuren, R h e - den

Ev. Lutherse Kerk:

10.30 uur ds. A.J. van Zanden

Hartenberg:

10.00 uur nog niet bekend
14.30 uur Jan van Riessen jr.
vertelviering

De Gelderhorst:

10.30 uur ds. S. Griffioen - met tolk

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

10.00 uur dhr. M.G.A. Tax

Het Maanderzand:

weeksluiting zaterdag 13 april
19.30 uur ds. H. van Hemmen

STILLE WEEK

Prot. Wijkgemeente Noord:

vrijdag 19 april ds. C. Oosterveen
thema: langs de wegen van het lijden....

Wijkgemeente Beatrixkerk:

do 18 april 19.30 uur ds. T.P. de Jong

Heilig Avondmaal

vr 19 april 19.30 uur ds. T.P. de Jong
za 20 april 21.00 uur ds. T.P. de Jong

Prot. Wijkgemeente Tabor:

do 18 april 19.30 uur ds. G.H. Westra
Heilig Avondmaal

vr 19 april 19.30 ds. G.H. Westra
za 20 april 21.00 uur ds. G.H. Westra
Heilig Avondmaal

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:

do 18 april 19.30 uur A. Gilles
Maaltijd van de Heer

vr 19 april 19.30 uur A. Gilles
za 20 april 21.30 uur A. Gilles
Maaltijd van de Heer

Kerkelijk Centrum Emmaüs:

do 18 april 21.00 uur ds. J.P. Prenger
vr 19 april 19.00 uur ds. J.P. Prenger
za 20 april 22.00 uur ds. J.P. Prenger

Harskamp:

vr 19 april 19.30 uur ds. E. Egberts

Ev. Lutherse Kerk:

do 18 april 19.30 uur
ds. A.J. van Zanden, Heilig Avondmaal
vr 19 april 19.30 uur ds. van Zanden
za 20 april 20.00 uur ds. van Zanden

De Gelderhorst:

vr 19 april 10.30 uur ds. A.D. Poortman
Oecumenische Dienst

Ziekenhuis Gelderse Vallei:

vr 19 april 10.00 uur ds. J.E. Akihary

**LET OP: VERVOLG KERKDIENTEN
OP PAGINA 4.**

Ukundwa heeft inmiddels vestigingen in Kigali, Butare en Kibuye, waar ongeveer 2.400 kinderen en hun opvanggezinnen begeleid worden. Het is de enige Rwandese organisatie, die voorlichting over hiv/aids geeft aan jonge kinderen. Rwanda telt bijna 230.000 weeskinderen, tijdens de oprichting van Mwana Ukundwa in 1995 waren kinderen vooral wees geworden door de genocide. Tegenwoordig worden de meeste kinderen wees door het overlijden van hun ouders aan aids. Mwana Ukundwa besteedt daarom veel aandacht aan aidsvoorlichting. De medewerkers geven voorlichting over hiv/aids aan leraren en leerlingen van de vijf betrokken scholen, districtsbestuurders en predikanten. Deze scholen krijgen financiële steun om extra klaslokalen en toiletgebouwen te bouwen of om lokalen te renoveren. Mwana Ukundwa bespreekt met de scholen of er problemen zijn met leerlingen door armoede of ziekte en overlegt met de scholen hoe men kan helpen. Veel kinderen, die de basisschool hebben afgerond, kunnen een beroepsopleiding volgen in zowel Butare als Kigali. Deze leerlingen, tussen de 12 en 20 jaar oud, leren er naaien, brood bakken of schoenen maken. Zo bouwen zij aan hun eigen toekomst. De organisatie heeft informatieve boekjes uitgebracht over huiselijk- en seksueel geweld en organiseert seminars over allerlei relevante thema's.

ZONDAG 14 APRIL COLLECTE VOOR STEUN AAN JONGEREN IN NEDERLANDSE KERKEN

Veel christelijke jongeren het hebben Paasverhaal al vaak gehoord. Komt de boodschap van Pasen bij hen nog wel aan? De organisatie Jong Protestant (JOP) ontwikkelde een verrassend nieuw spel voor kerkelijke jongeren: de PaasChallenge. "Wij denken dat je jongeren beter bereikt door ze dingen te laten beleven. Jongeren kruipen deze nacht in de huid van één van de hoofdpersonen uit het Paasverhaal en ervaren hoe zij zich gevoeld moeten hebben in de nacht van Jezus' sterven." De nacht start om 22.00 uur met een laatste avondmaal. De deelnemers krijgen in een "Wie is de Mol" achtig spel te maken met emoties als achterdocht, spanning, eenzaamheid, vermoedheid en troost. Een deel van de opdrachten speelt zich buiten af. De opdrachten worden in de loop van de nacht fysiek steeds zwaarder. De ontknoping vindt plaats als de zon opkomt op Paasmorgen. De eerst editie in 2018 was een groot succes: bijna 2.000 jongeren van maar liefst 150 jeugdgroepen uit heel Nederland deden mee.

ZONDAG 21 APRIL PAASCOLLECTE NOODHULP IN SYRIË, JORDANIË EN LIBANON

Onze kerk in actie voor Syrische vluchtelingen in Jordanië en Li-

Kerkdiensten (vervolg)

VERVOLG VAN PAGINA 3

ZONDAG 21 APRIL PASEN

Prot. Wijkgemeente Noord:
10.00 uur ds. C. Oosterveen
Thema: Hoe kom je erbij

Wijkgemeente Beatrixkerk:
10.00 uur ds. T.P. de Jong,

Prot. Wijkgemeente Tabor:
10.00 uur ds. G.H. Westra,

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:
10.00 uur ds. A. Gilles

Kerkelijk Centrum Emmaüs:
10.30 uur ds. J.P. Prenger

Harskamp:
10.00 uur ds. T. Volgenant-Beima

Ev. Lutherse Kerk:
10.30 uur ds. A.J. van Zanden
Heilig Avondmaal

Hartenberg:
10.00 uur ds. R. Reiling
14.30 uur Wynette Schouten,
Paasviering

De Gelderhorst:
10.30 uur Oecumenische dienst

Ziekenhuis Gelderse Vallei:
10.00 uur ds. J.E. Akiary

Het Maanderzand:
zaterdag 20 april geen weeksluiting
wegens Stille Zaterdag.

ZONDAG 28 APRIL

Prot. Wijkgemeente Noord:
10.00 uur ds. T. Werner

Wijkgemeente Beatrixkerk:
10.00 uur ds. G. Wolfert, Scherpenzeel

Prot. Wijkgemeente Tabor:
10.00 uur ds. W. Verschoor, Amersfoort

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:
10.00 uur ds. H. Breunese

Kerkelijk Centrum Emmaüs:
10.30 uur pastor B. Piepers

Harskamp:
10.00 uur ds. H.K. Wolters, Barneveld

Ev. Lutherse Kerk:
10.30 uur ds. K. van der Horst

Hartenberg:
10.00 uur ds. W.J. Bakker
14.30 uur ds. R. Reiling
Taizéviering

De Gelderhorst:
10.30 uur mevr. H. Kramer

Ziekenhuis Gelderse Vallei:
10.00 uur dhr. R. Bouw

Het Maanderzand:
weeksluiting zaterdag 27 april
19.30 uur nog niet bekend

banon. Samen zijn we de kerk in actie. Geïnspireerd door Jezus delen mensen wereldwijd van wat ze hebben ontvangen. Ook wij willen delen. Daarom zet onze kerk zich via KiA in voor het thema "Op zoek naar veiligheid." Samen met partnerorganisaties van KiA willen we hulp bieden aan mensen in die in gevaar zijn door natuurrampen of oorlogsgeweld. Sinds 2011 woedt een burgeroorlog in Syrië. Twee derde van de Syrische bevolking is gevlucht. De 7 miljoen vluchtelingen binnen Syrië hebben acute hulp nodig. Bijna 5 miljoen mensen zijn naar het buitenland gevlucht. De meesten zitten vast in Libanon en Jordanië. Kerken in Syrië, Libanon en Jordanië doen er alles aan om hen te helpen. Door uw gift steunt u deze kerken daar.

ZONDAG 28 APRIL COLLECTE VOOR HET WERELD DIACONAAAT - VOEDSELZEKERHEID IN BANGLADESH

De allerarmsten in Bangladesh eten elke dag te weinig. Veel gezinnen verdienen te weinig om voldoende rijst te kunnen kopen en proberen te overleven op twee, of slechts één maaltijd per dag. Een kilo rijst (de goedkoopste) kost ongeveer Taka 40,- (ongeveer 40 eurocent). Door de stijgende voedselprijzen raken ook steeds meer mensen uit de lagere middenklasse in de problemen. Zij houden weinig tot niets over voor huur, onderwijs en gezondheid. In Bangladesh steunt Kerk in Actie daarom een voedselzekerheidsprogramma van de Kerk van Bangladesh. Deze kerk is klein en beschikt over een beperkt kader, maar is er tot nu toe goed in geslaagd om een groot aantal dorpsprojecten uit te voeren, waarin onderwijs, gezondheidszorg en voedselzekerheid een belangrijke plaats innemen. Door uw gift kunnen kerken doorgaan met hun hulp aan de allerarmsten daar.

WWW.BESPREEKHETSAMEN-EDE.NL

Hierbij de laatste activiteiten van dit seizoen. En deze zijn ook zeker de moeite waard. U bent van harte uitgenodigd!

Eind juni komt het nieuwe seizoen online.

Op *zondag 7 april 2019* om 13:30 uur in Cultura inleiding door ds. Jan Peter Prenger. Kaarten via Cultura!

Fascinerende films... Down to earth

Rolf en Renata trokken met hun drie kinderen over de hele wereld, van Peru tot Namibië, van Noord-Amerika naar een afgelegen eiland bij Australië. In hoeverre zijn de waardevolle inzichten 'nieuw'? Staan ze op gespannen voet met christelijke waarden en uitgangspunten of zijn ze eigenlijk bij de Earth Keepers terug te vinden? En waarom zijn films als deze zo populair?

Op *donderdag 11 april 2019* om 20:00 uur in de De Open Hof, Hoflaan 2 Ede door ds. Marcel Wielhouwer, ethicus bij Opella.

Forever Young? Over oud worden en oud zijn. = VOL

We willen allemaal zo lang mogelijk vitaal en gezond zijn. Helaas, de ouderdom komt met gebreken en soms eerder dan ons lief is. Op *zondag 28 april 2019* om 10:30 uur in de Ericakerk door Pauline Seebregts

Judith.....Het verhaal van een dilemma

Een vertelvoorstelling, over twijfel en moed, die je vanaf de eerste zinnen meeneemt in het dilemma wie ieder van ons kiest te zijn en wat te doen als het er werkelijk op aankomt.

Op *zaterdag 18 mei 2019* bezoek aan Kampen met ds. Caroline Oosterveen en Mariëlle Jellema

Ikonenmuseum & stadswandeling = VOL

Ikonen zijn uniek. Het Ikonenmuseum in Kampen is dat eveneens. Om hier zicht op te krijgen gaan we samen met een enthousiaste gids kijken en ondergaan we de kracht en schoonheid van ikonen. En als we dan toch in het prachtige Hanzestadje zijn...

Op *zondag 19 mei 2019* om 19:00 uur vanaf de Picknickplaats Het Wijde Veld door Truus van Otterloo en Jetty van den Berg

Stiltewandeling

Alleen al het voornemen om te wandelen in stilte laat een ruimte van stilte ontstaan. Samen wandelen in stilte, afgewisseld met momenten voor mooie teksten.

Het Bespreek het Samen team

BERICHTGEVING ALGEMENE KERKENRAAD PGE

Op 17 januari vergaderde de algemene kerkenraad. Het was weer een vergadering met hoogten en diepten. Voorafgaand aan de vergadering was er een ontmoeting- let wel: geen vergadering- van AK-leden en predikanten. De predikanten vertelden iets over hun werk en dat bleek zo boeiend dat er tijd te kort was. In februari wordt het gesprek over predikant en gemeente voortgezet aan de hand van een notitie van de voorzitter voor een bezinningsbijeenkomst.

In de vergadering van de AK werd stilgestaan bij de zogenoemde plaatselijke regeling. Bij de fusie is dit document aangenomen. Het bestaat echter grotendeels uit artikelen uit de kerkorde. Aangezien de kerkorde regelmatig wordt bijgesteld, heeft dat niet zoveel zin. Voortaan gaan we uiteraard uit van de actuele versie van de kerkorde maar we nemen die niet meer op in de plaatselijke regeling. In die regeling wordt geregeld wat in de kerkorde niet wordt geregeld, zoals de relatie tussen AK en de wijken, de samenstelling van de AK en afspraken over het functioneren van het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen. Al met al levert dit een veel dunner document op. Een hoogtepunt dus.

Vastgesteld kon worden dat er goede vorderingen zijn gemaakt bij het zoeken naar leden van het College van Diakenen. Inmiddels hebben zich 3 leden aangemeld. De AK hoopt dat dit in maart tot een afronding komt.

Veel tijd werd besteed aan de discussie over de toekomst van de PGE. De wijken zijn geïnformeerd over de financiële stand van zaken. Die is minder rooskleurig dan we dachten.

De inkomsten moeten omhoog en de uitgaven naar beneden. Het College van Kerkrentmeesters heeft met het oog op de actie Kerkbalans eerst de wijken geïnformeerd opdat ieder gemeentelid kan overwegen meer te geven. Maar nadenken over de toekomst gaat niet alleen over geld.

Het gaat ook over de vraag wat wij als wijken met elkaar willen. Waartoe bestaan wij? En wat is daarvoor nodig? Het moderamen had een voorstel op tafel gelegd over een commissie Toekomst die daarover zou moeten nadenken. Maar noch over de samenstelling van de commissie, noch over haar taak kon de AK het eens worden. De AK zag zich daarom gedwongen een pauze in te lassen. Het moderamen bereidt een nieuw voorstel voor. Een dieptepunt voor het moderamen maar als dat tot verdieping leidt, is er toch winst.

De AK moest zich ook buigen over de regeling voor het omgaan met persoonsgegevens (AVG). In enkele harten werd het even duister bij de gedachte dat je zelfs iemands naam niet meer mag noemen als er anderen bij zijn maar zover gaat de regeling niet. Gelukkig zijn er deskundige instanties en gemeenteleden die veel voorwerk hebben verricht zodat de AK met een gerust hart afscheid kon nemen van dit agendapunt. De definitieve vaststelling vindt in de AK-vergadering van maart plaats.

Tenslotte bleek dat de vrijwilligers van de kerk over een verklaring van goed gedrag (VOG) moeten beschikken, als ze omgaan met kwetsbare mensen o.a., kinderen. Dit kan centraal geregeld worden via het kerkelijk bureau. Daaruit werd de betekenis van het kerkelijk bureau nog weer eens duidelijk. Een hoogtepunt in de vergadering daarom.

Door het zingen van een mooi lied kwamen de AK-leden alle mogelijke negatieve zaken van de vergadering te boven.

*Peter Blokhuis
Voorzitter AK-PGE*

VERSLAG AK-VERGADERING GEHOUDEN OP 14 MAART

Zouden wij deze vergadering muzikaal moeten interpreteren dan

zou gesproken kunnen worden van veelstemmige koorzang in de stijl van Rachmaninov. Diepe bassen legden een bodem in de vergadering.

In de openingsronde, waarin wijkvoorzitters iets vertellen over het wel en wee van hun wijkgemeente, kwam naar voren dat in enkele wijken mensen belijdenis zullen doen, een teken van opleving.

Uit De Open Hof kwam het bericht dat de nieuwe predikant een goede start heeft gemaakt.

Er was enige discussie over de vele jaren die leden van het College van Kerkrentmeesters al voor dat college werk verrichten. Er zijn toch grenzen, merkte iemand op, al zijn er slechts weinigen die graag hun plaats willen innemen. Het college beraadt zich over het rooster van af- en aantreden.

De AK stelde de jaarrekeningen 2018 van de kerk en van de diaconie voorlopig vast. Na publicatie in het kerkblad en beantwoording van de door gemeenteleden gestelde vragen, kunnen de jaarrekeningen definitief worden vastgesteld.

De gemeenteleden gaven in 2018 meer dan verwacht.

De acties van de College van Kerkrentmeesters hebben daaraan ongetwijfeld toe bijgedragen.

De voorzitter van het college liet merken daardoor positiever naar de financiële situatie te kijken.

Besloten werd dat onze predikanten allen elk jaar een keer voorgaan in een dienst op De Hartenberg.

Ook werd positief gesproken over het voorgaan van de predikanten in andere wijken.

De predikanten zullen hier nog een keer over doorpraten.

Ter tafel lag een voorstel om in twee etappes na te denken over de toekomst van de PGE. In de eerste etappe denken de wijkgemeenten na over hun visie op gemeente-zijn en wat die visie voor consequenties heeft. In de tweede etappe gaat een commissie aan het werk die nadenkt over de verhouding tussen deze visies en de mogelijkheden met betrekking tot geld, gebouwen en beschikbare predikanten.

Deze commissie maakt een voorstel voor de AK die daarover vervolgens met de wijkkerkenraden spreekt. De AK stemde in met de eerste etappe, over de tweede etappe wordt later gesproken.

Toen dit allemaal was gepasseerd, werd de koorzang duidelijk lichter van toon om in de sfeer van de muziek te blijven.

Onderwerp van gesprek en besluitvorming waren de plaatselijke regeling (onze eigen aanvulling op de kerkorde), de privacy regeling en de verklaring omtrent gedrag die nodig is voor allen die met jongeren werken.

Ter afsluiting werd Psalm 25 voorgelezen.

*Peter Blokhuis
Voorzitter AK-PGE*

PASSIE 2019

Op vrijdag 19 april, Goede Vrijdag, wordt er in Ede opnieuw een Passie gehouden, geïnitieerd door de Raad van Kerken en georganiseerd door de Beatrixkerk (PGE), de R.K. Titus Brandsma Parochie, de Kleopas gemeente (HGE) en Kerke-lijk Centrum Emmaüs.

De Passie begint met een stille tocht vanaf de R.K. St. Antoniuskerk aan de Stationsweg 112 en zal via de Beatrixwijk gaan naar de Beatrixkerk, Beatrixlaan 54. Nadat het kruis is neergezet in de kerk zal de viering plaatsvinden. Voorganger in de dienst is ds. Theo Pieter de Jong van de Beatrixkerk.

Aan de hand van een aantal kruiswegstaties hoort u het lijdensverhaal van Christus, maar ook wordt het huidige lijden aan de hand van beelden hierbij betrokken. Het oude verhaal zal klinken in tekst en muziek. Een intens verhaal, dat ook nu nog grote zeggingskracht heeft.

Voor de muziek wordt medewerking verleend door het koor In Between o.l.v. Myra van der Jagt en er wordt verder gezonden door: Paula Vos, Rebecca Wielstra, Menno Sportel en Stijn Luiten. De begeleidende band bestaat uit: Dik van Oeveren, Wijbe Abma, Rob Kamperman en Jeroen de Zeeuw.

U bent van harte uitgenodigd deel te nemen aan de tocht. Deze begint om 20.30 uur bij de Antoniuskerk en de viering vindt plaats om 21.00 uur in de Beatrixkerk.

Voor mensen die niet in staat zijn om deze tocht mee te lopen zal de kerk open zijn vanaf 20.15 uur, zodat zij via de beamer (live-stream) de tocht mee kunnen maken.

Wilt u (als deelnemer) onderweg helpen het kruis te dragen, dan is daar mogelijkheid voor.

*Namens de werkgroep,
Erna Hulstein, w.hulstein3@upcmail.nl, 630644
Rita Aelbers, ritaaelbers@hetnet.nl, 625188*

INLOOP- OPEN KERK

De komende donderdagen, 11, 18 en 25 april zijn er in "Ons Huis" bij de Taborkerk weer inloopochtenden. 11 april is er handenarbeid en spel, 18 april kijken we vooruit naar het komende paasfeest, en 25 april is er weer handenarbeid en spel. Vanaf 9.30 uur is iedereen hartelijk welkom. Donderdag 2 mei hopen we met elkaar

een dagje uit te gaan. Nadere mededelingen volgen nog.

Werkgroep Kerk en Buurt

KLINKENBERG

Dinsdag 26 maart was weer Bijbelkring in buurtkamer Populier in gebouw 'de Roekel'. Naar aanleiding van Lucas 15: 11-32 spraken wij over de 'verloren zoon'. Waarom wordt hij de verloren zoon genoemd? We spraken over de erfenis.

Over de twee zonen. Wie is nu de 'verloren zoon'? Hoe gedraagt de vader zich? Al pratende zagen wij dat de vader in het verhaal staat voor God, die blij is voor iedereen die bij Hem terugkeert. Met elkaar ontdekten wij dat in ons allemaal soms de jongste zoon of dochter schuilt, soms de oudste en soms zijn wij de vader/moeder.

Samen bestudeerden wij ook het schilderij van Rembrandt van de verloren zoon.

Vrijdagavond 22 maart hebben wij met elkaar gezongen van 18.30 uur tot 19.30 uur in de buurtkamer 'Krulhazelaar' in gebouw 'de Roekel'. Iedereen zong enthousiast mee. Het was voor iedereen een gezellig uur.

Helaas hebben we nog geen pianist gevonden en zongen wij a capella.

Als u ons wilt helpen dan kunt u met mij contact opnemen via email: mjecberson@telfort.nl of tel. 0318655751

OUDERENMIDDAG IN DE BEATRIXKERK

De Activiteitengroep Ouderen van de Beatrixkerk en verzorgingshuis Het Maanderzand nodigen alle ouderen van harte uit voor de ouderenmiddag op woensdag 10 april in de kerkzaal van de Beatrixkerk.

Conference van Jos Thomasse: "ZOETE KOEK"

Onze taal is doorspekt met spreekwoorden en gezegdes, vaak echt Nederlandse uitdrukkingen en vaak gaan die uitdrukkingen over eten. De conference is gebaseerd op spreekwoorden en gezegden die betrekking hebben op eten. Jos Thomasse verzorgt op een heel humoristische en beschaafde wijze een middag vol onbekommerd plezier. Van een aantal spreekwoorden verklaart hij op humoristische wijze de oorsprong die soms heel verrassend is. Kortom het wordt een gezellige middag waarbij ook 'smakelijk' gelachen kan worden.

Aanvang: 15.00 uur - vanaf 14.45 uur staat de koffie en thee voor u klaar - sluiting is om ± 16.30 uur.

Hebt u vervoer nodig? Dan kunt u contact opnemen met de heer Anne Hendriks, tel. 624416 of 06-33920813.

Namens de Activiteitengroep Ouderen van de Beatrixkerk,

Janny Westmaas, tel. 625268

MAAKT U AL GEBRUIK VAN COLLECTEBONNEN?

Collectes vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de kerk.

Steeds meer mensen maken gebruik van collectebonnen. Deze zijn beschikbaar in waarden van € 0,50 (rose), € 0,75 (wit) en van € 1,25 (oranje).

De uitgaven voor collectebonnen zijn aftrekbaar voor de inkom-

stenbelasting. Daarom kan het gebruik van collectebonnen - afhankelijk van het inkomen en het geefgedrag - financieel voordeel opleveren voor gemeenteleden.

Voor de kerk zou het mooi zijn als gemeenteleden iets meer besteden aan de collectebonnen en het fiscale voordeel dan ten goede laten komen aan de kerk.

Wij willen graag het gebruik van collectebonnen stimuleren en zouden het op prijs stellen als u, voor zover dat nog niet het geval is, over gaat op het gebruik van collectebonnen.

Een reden daarvoor is ook, dat het op termijn niet meer mogelijk zal zijn om muntgeld af te dragen bij de plaatselijke banken. Inmiddels heeft één bank in Ede de ontvangst van muntgeld al gestaakt. En dat zullen de andere banken in de toekomst ongetwijfeld ook gaan doen.

U kunt de collectebonnen op verschillende manieren bestellen:

1. Via het Digitaal Portaal van de Protestantse Gemeente Ede.

Ga naar www.skgcollect.nl/136 en klik links in het menu op 'Collectebonnen' en bestel de collectebonnen en betaal met iDEAL.

2. Met de Kerkgeld app. Kies in de Kerkgeld app het Digitaal Portaal van de Protestantse Gemeente Ede, klik op 'Artikelen' en bestel de collectebonnen en betaal met iDEAL.

3. Door het juiste bedrag over te maken naar de bankrekening van het Kerkelijk Bureau NL11 INGB 0000 8675 84 onder vermelding van kleur en aantal vellen.

De collectebonnen worden dan binnen enkele dagen naar u toegestuurd.

Hebt u nog geen account bij SKG Collect?

Ga naar www.skgcollect.nl/136 en volg de aanwijzingen in het menu-onderdeel 'Introductie'.

Maakt u nog geen gebruik van de Kerkgeld app?

Download de app 'Kerkgeld' via de App Store of via Google Play Store.

Zoek in de app het Digitaal Portaal van de Protestantse Gemeente Ede en log in met uw (bestaande) gebruikersnaam en wachtwoord.

Het College van Kerkrentmeesters Protestantse Gemeente Ede

JAARREKENINGEN KERK EN DIACONIE 2018

De Algemene Kerkenraad heeft in de vergadering van 14 maart de jaarrekeningen 2018 van Kerk en Diaconie voorlopig vastgesteld.

Op grond van de Kerkorde die door de PKN wordt gehanteerd worden de jaarrekeningen in samenvatting aan de gemeente gepubliceerd. Dat doen wij op de website van onze kerk. U mag het College van Kerkrentmeesters en/of het College van Diakenen over deze jaarrekening vragen stellen, adviezen geven en met hen over de cijfers van gedachten wisselen.

Indien u deze samenvatting onvoldoende vindt om een goed oordeel te vormen over het gevoerde financieel beleid of indien u niet in staat bent onze site te bezoeken, kunt u een exemplaar, inclusief bijlagen, aanvragen bij het Kerkelijk Bureau van onze kerk. Desgewenst kunt u de jaarrekening digitaal aangeleverd krijgen of op papier. Een berichtje aan het Kerkelijk Bureau met dit verzoek is voldoende.

Telefoon: 0318-612336 Email: kerkelijkbureau@protestantsege-meente-ed.nl

*Het College van Kerkrentmeesters en
het College van Diakenen van de PGE*

PASSIE- PAASCONCERT HERVORMD ZANGKOOR JUBILATE EDE.

Traditiegetrouw verzorgt ons koor op 'stille zaterdag', dit jaar op 20 april, een Passie- Paasconcert in de Oude Kerk van Ede, Grotestraat 58. Medewerking verleent dit jaar het Elspeets Mannen Ensemble o.l.v. Dick van Asselt. Lieder over het lijden, het sterven en de opstanding van Christus staan centraal. Er is ruim gelegenheid voor samenzang en enkele muzikale intermezzo's. Ook werken mee Kees Alers (fluit), Heleen Knoop (viool) Laurens Knoop (contrabas) en Hans van Vuuren (spreker). Onze dirigent Jan Willem den Hartogh heeft de algehele leiding.

De kerk is open vanaf 19.00 uur, het concert begint om 19.30 uur. De toegangsprijs is € 7,50 voor volwassenen, kinderen tot en met 12 jaar zijn gratis. Het bestuur en leden van Jubilate nodigen u van harte uit om de 'stille week' samen zingend en luisterend af te sluiten. Meer informatie op: www.Jubilate-ed.nl

**PASSIE PAASCONCERT INTERKERKELIJK KOOR
IMMANUËL UIT HASKAMP SAMEN MET
CHR. KAMPER MANNENKOOR D.E.V.**

Vrijdag 12 april hoopt het Interkerkelijk Koor Immanuël samen met het Chr. Kamper mannenkoor D.E.V. een Passie Paasconcert te houden in de Oude Kerk, Grotestraat 58 te Ede.

Tijdens dit concert worden veel liederen gezongen over het lijden, sterven en de opstanding van Jezus.

Medewerking wordt er verleend door Bastiaan Stolk (orgel), Evelyn Heuvelmans (hobo) en Jan Loosman (tenor)

Beide koren staan onder leiding van Gerwin van der Plaats, hij zal ook de piano bespelen.

De toegangsprijs is € 10,00 euro, in de voorverkoop € 8,00 euro. Voor kinderen tot 16 jaar is het gratis.

De aanvang van het concert is om 20.00 uur en de kerk is open om 19.30 uur.

U bent deze avond van harte welkom.

Adressen van de voorverkoop zijn:

De Schoenmaker, Maandereind 1 te Ede

Foto Riezebos, Dorpsstraat 14 te Harskamp

Schildersbedrijf JW Mulder, Edeseweg 55 te Wekerom

(OP WEG NAAR) PASEN

Niet lang geleden verklaarde een politicus de 'wederopstandingsgedachte als leidend motief voor de westerse beschaving te kunnen aanvaarden.' Was het maar waar. Pasen als 'Leitmotiv?'

Pasen (opstanding, het leven aan de winnende hand) is een feest dat juist volstrekt haaks staat op 'onze' beschaving, die nog niet lang geleden binnen 35 jaar twee Wereldoorlogen op haar conto bracht, met samen meer dan 70 miljoen doden. Pasen brengt een gans ander verhaal. Juist daarom is het een heuglijk (maar hachelijk) feest: de verhoging van de vernederde is een motief dat verontrustend is voor al wie bij uitstek bezig is met zijn eigen hoogheid en voortreffelijkheid! Dat moeten wij blijven bedenken, al was het maar bij wijze van 'anti-dotum' tegen boreale hybris...

*Goede dagen wenst u
Gerben H. Westra*

PROT. WIJKGEMEENTE TABOR

Taborkerk, Prinsesselaan 8,
www.taborkerk.nl

Predikant:

Ds. G.H. Westra, Beatrixlaan 22, 6713 PS Ede, tel. 65 56 61

Scriba:

J.G. Hoogteijling, Kazernelaan 17, 6711RJ Ede
e-mail: info@taborkerk.nl

Autodienst:

Ant van Donselaar, tel. 611 074
Erik Velthuis, 06 - 21 57 38 28

Coördinator Ouderen-bezoekwerk:

Mevr. Ria Buitenhuis, van Borsselelaan 43, 6711 JT Ede, tel. 61 06 79

Wijkkas Protestantse wijkgemeente Tabor

NL22 RABO 0312 4647 89

BIJ DE DIENSTEN

In de dienst op Palmzondag, 14 april, doen Hidde, Jesse en Tijmen v.d. Broek belijdenis van hun geloof. Dat is een heuglijk moment, voor hen en ook wel voor de gemeente! We hebben de afgelopen maanden vruchtbare en aangename gesprekken gevoerd, die hun voorlopig eindpunt zullen vinden in de belijdenisdienst, die een bijzonder karakter zal hebben.

In de Stille Week zijn er (korte) diensten op donderdag (18 april) en vrijdag, steeds beginnend om 19.30 uur. Op zaterdagavond is er de Paaswake (21.00 uur) en op zondag de dagdienst van Pasen. De Cantorij zingt mee, solisten leveren een muzikale bijdrage. Wij hopen elkaar te zien!

SENIORENKRING

Omdat dit kerkblad vier weken beslaat worden er twee samenkomsten aangekondigd: op 10 april en op 1 mei, vanaf 10.30 in de zijaal.

Op de rol staan nog de 'Amsterdamse School' en 'Paulus'. Wees welkom.

PROT. WIJKGEMEENTE NOORD

Noorderkerk, Amsterdamseweg 9
<http://ede.protestantsekerk.net>

Predikant:

Ds. C. Oosterveen, Hensjesweg 7, 3772 AZ Barneveld,
tel. 0342-476572

Scriba:

Tijmen Apeldoorn, Heuvelsepad 40, 6711 JR Ede, tel. 618205
e-mail: tijmenapeldoorn@yahoo.com

Meldpunt: voor ziekenhuisopname, langdurige ziekte thuis, geboorte, overlijden of andere bijzonderheden:

Ineke Kerkstra, Diepenbrocklaan 23, 6711 GL Ede, tel. 61 71 64

Autodienst:

Joke Ebes, telefoonnummer 616003 of 06 12384125

UIT DE WIJK

*Je leert jezelf kennen
Je raakt de ballast kwijt
Alles komt ooit samen
Op een kruispunt in de tijd
Je leert de dingen scheiden
Het koren van het kaf
Met vallen en met opstaan
Van de wieg tot aan het graf*

Alles op zijn tijd

-Stef Bos-

Wat was het een indrukwekkende special Sunday op 10 maart. Een viering met straatpastor Max Paans. Een persoonlijk verhaal in de context van het Evangelie. Amazing grace....

Ook heeft hij een mooi initiatief in Ede bedacht. Met Hebje-wat-bonnen kunnen dak- en thuislozen eten kopen bij zes winkels

in het centrum van Ede. Mooi, dat zoveel mensen daarin, naast hun persoonlijke doordenking van omgaan met je medemens, daarin enthousiast en ruimhartig een bijdrage hebben geleverd! Op 7 april is het thema in de dienst: Engelen in de bijbel. Daar praat je niet zo makkelijk over: ervaringen met engelen.... We maken met ds. ter Maat een rondgang door oude en nieuwe testament, horen over de engel in Gethsemané, en over ervaringen van vandaag. De dagen van Pasen zijn dagen van Kyrië én Gloria. Zo mooi heeft René van Loenen dit verwoord, liedtekst bij Goede machten, van Dietrich Bonhoeffer. Het kan ook gezongen worden op de melodie van lied 101.

*Ontferm U over ons in kwade dagen
als wij de zware last zo wankel dragen
gebrandmerkt en gekrenkt tot op het bot,
ontferm u God.*

*Ontferm u over ons in stille uren
als wij de schaduw van de dood verduren,
onwetend van het ons beschoren lot,
ontferm u God.*

*Gij die ons nooit ontbreekt zolang wij leven
zolang zult gij ons met uw licht omgeven
en met uw liefde – wonderbare macht.
gij geeft ons kracht.*

*Wij mogen in de avond, in de morgen,
ons veilig bij u weten en geborgen
tot in het diepe zwijgen van de nacht,
o stille wacht.*

Op Goede Vrijdag, in de dienst om 19.30 uur is het thema ....langs de wegen van het lijden.....

Op de engelenbrug in Rome staan beelden van engelen langs de weg, ontworpen door Bernini. Elke engel draagt een voorwerp dat betrekking heeft op het lijden van Jezus. We volgen hun plek in het lijdensevangelie, om ook een brug te zoeken naar het lijden in de wereld. Van Christus, van ons. Een ingetogen, bezinnende viering.

Op 21 april is het Pasen. Hoe kom je erbij.....Een zin op verschillende manieren te lezen. Vaak maakt het daarbij uit waar je staat op dit moment in je leven.

Hoe kom je erbij, om te geloven

Hoe kom je erbij, het geheim van dood en leven

Hoe kom je erbij; inderdaad: hoe?

*Wees niet bang, zegt de engel bij het open graf.
Kom dichtbij, met al je wanhoop en liefde.
Ga, met de beschermende kracht van Christus;
met zijn liefde, sterker dan de dood.
Sta op!
Sla je vleugels uit!*

BEVESTIGING AMBTSDRAGERS

Dan kijken we ook nog even verder vooruit. Dankbaar zijn we dat twee mensen in ons midden ja zeggen op de vraag om als pastoraal ouderling samen in onze gemeente hun eigen steentje bij te dragen. Zij willen graag betrokken zijn bij mensen die op zoek zijn naar de betekenis van geloof. Hen bijstaan bij wat hen overkomt. Vanuit hun persoonlijk geloof willen zij van harte in onze gemeente pastorale ouderling worden. In de dienst van 12 mei hopen we daarom Henk en Annelies Wildschut in een feestelijke dienst te mogen bevestigen!

*Wie ik ook ben, Gij kunt mij lezen,
Ik hoor U toe met heel mijn wezen.*

*Goede dagen gewenst.
Vrede.
Caroline Oosterveen*

PAASONTBEITJE

Nieuwe activiteit in wijk Noord! Bij 22 adressen uit onze wijk, willen we een sober Paasontbijtje brengen. Sober: maar in ieder geval met een gekookt biologisch (3 sterren Beter Leven) ei! Het betreft wijkgenoten die mentaal en/of fysiek niet in staat zijn om naar de kerk te komen. De adressen krijgen een week van te voren een berichtje wanneer we het ontbijtje willen komen

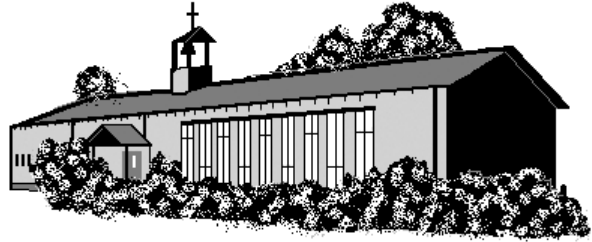
bezorgen (dat zal waarschijnlijk zaterdagmiddag 20 april worden).

Bea Hugo en Fenno Bolks.

HASKAMP GEREFORMEERD

Beatrixlaan 2
www.gereformeerdekerkhaskamp.nl
Beatrixlaan 2
www.gereformeerdekerkhaskamp.nl

Predikant:

Ds. T. Volgenant -Beima
Hulkestein 51
7339AW Apeldoorn
Tel.: 055-5331731
E-mail: predikant@gereformeerdekerkhaskamp.nl

Scriba:

Dhr. J. van de Hoef
Apeldoornseweg 73
6731 SB Otterlo
Tel.: 591252 (na 18.00 uur)
Email: scriba@gereformeerdekerkhaskamp.nl

WIJK

In de nacht van 25 naar 26 maart is dhr. Riezebos overleden. Zijn gezondheid was al een tijd zorgelijk maar ook waren er in het afgelopen jaar perioden waarin het toch weer onverwacht redelijk goed ging. Op 21 november mocht hij nog zijn negentigste verjaardag vieren. Maandag 1 april heeft de crematie plaats gevonden. Wij wensen zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe nu zij zonder hun markante vader en opa verder moeten.

Nog steeds is de zorg bij Gerard en Reinie van Essen en hun gezin onverminderd groot, wij blijven jullie gedenken in onze gebeden. Zo denken we aan allen die het moeilijk hebben door ziekte, plotseling worden geconfronteerd met onderzoeken of anderszins leven met zorg, moeite of verdriet. We mogen weten dat er altijd Eén is die met ons mee gaat, zeker ook op het zwaarste deel van ons pad, juist dan wil Hij ons dragen. Ik wens u van harte toe dat u uit die zekerheid kracht zult ontvangen.

In de komende weken worden er veel 80+ verjaardagen gevierd, dhr. H. de Hoop 5 april, mw. W.A. Brummelman-Wrusters 7 april, mw. E.A. Jacobsen-Goor 18 april, dhr. E. Ploeg 26 april, dhr. P. Rap 29 april en mw. J.C. van de Kamp-van Garderen 30 april. U allen een goede verjaardag gewenst en Gods zegen voor het nieuwe levensjaar.

In deze weken leven we toe naar Goede Vrijdag en naar Pasen. Vrijdag 19 april zal er om 19.30 uur een dienst worden gehouden waarin we stil staan bij het sterven van onze Heer en Heiland, dominee E. Egberts zal in deze dienst voorgaan.

Zondag 21 april mogen we vieren dat onze Heer Jezus de dood heeft overwonnen en is opgestaan uit het graf, waarlijk reden voor feest. In deze dienst hoopt dominee Volgenant voor te gaan.

Wij nodigen u van harte uit voor deze beide diensten en natuurlijk ook voor alle andere diensten, zoals u weet, onze kerk is elke zondag geopend.

Misschien hebt u er al een keer gebruik van gemaakt maar in het vervolg staat elke zondag na afloop van de dienst de koffie klaar voor wie trek heeft en nog even wil napraten. Meestal bleef er na de dienst al een groepje hangen om de koffiepöt leeg te maken. Tijdens de laatste kerkenraadsvergadering stelde onze dominee voor om iedereen daar voor uit te nodigen. Dus na de dienst is de wand gedeeltelijk open, worden een paar statafels bijgeschoven en is er koffie voor wie daar zin in heeft. De eerste zondag van de maand blijft het koffiedrinken zoals we dat altijd gewend zijn, dan

zijn de tafeltjes gedekt.

In verband met de aanstaande feestdagen is dit kerkblad voor vier weken zoals u waarschijnlijk al heeft gezien, het duurt deze keer dus iets langer voordat u weer van ons hoort.

*Met een hartelijke groet,
Jan van de Hoef*

UITNODIGING PAASVIERING SENIOREN

Op vrijdag 12 april willen we een paasviering houden voor de senioren. U bent van harte welkom vanaf 10.00 uur, we beginnen met een kopje koffie met wat lekkers en aansluitend houden we de paasviering. Na de viering is er een gezamenlijke lunch. Als u dit samen met ons wilt vieren en doen, wilt u zich dan opgeven bij Janny of Elly?

Wij zien u graag tegemoet.

*Hartelijke groet,
Janny en Elly*

HALLO JONGENS EN MEISJES

7 april – Simon van Cyrene

Vorige week hebben we gelezen over Jezus die veroordeeld werd. Jezus is nu op weg naar de plaats waar hij gekruisigd zal worden. Hij moet een hoge heuvel op en zijn eigen kruis dragen. Dat kruis is heel zwaar en Jezus vind het heel vermoeiend. Hij kan niet meer. Toevallig komt Simon er voorbij lopen. De soldaten spreken hem aan. 'Hier komen, jij, draag dat kruis eens achter Jezus aan.' Simon heeft geen keus

en draagt het kruis de berg op. Een grote menigte mensen loopt achter Jezus aan. Samen met Jezus werden nog twee andere mensen veroordeeld. Je moet je kamer opruimen of je moet je moeder helpen. Je moet rekenen of topo leren. Dingen die moeten zijn niet leuk. Je had misschien andere plannen, je had liever leukere dingen gedaan. Maar als je kamer weer opgeruimd is of je hebt een goed cijfer, dan denk je: toch goed dat het gebeurd is. Simon moet het kruis van Jezus dragen. Misschien heeft hij geprotesteerd, gezegd dat hij geen tijd had. Hij was in ieder geval veel later thuis of in de tempel om te bidden en te offeren. De Bijbel zegt dat het dragen van het kruis iets moois heeft betekend. De vrouw en zonen van Simon zijn in Jezus gaan geloven en hebben veel werk gedaan voor Hem. Ze deden het graag, niet omdat het moest. Jezus had zoveel voor hen gedaan, nu konden zij iets terug doen. Toch goed dat Simon gedwongen werd het kruis te dragen.

14 april – Jezus geeft zijn leven

Aangekomen op de heuvel wordt Jezus samen met twee misdadigers gekruisigd. De mensen die erom staan schreeuwen: 'Anderen heeft hij gered; laat hij nu zichzelf redden als hij de Messias van God is!' De soldaten zitten Jezus te pesten en bieden hem zure wijn aan terwijl ze zeiden: 'Als je de koning van de Joden bent, red jezelf dan!' Boven Jezus hebben ze een bordje opgehangen met de tekst: 'Dit is de koning van de Joden'. Eén van de gekruisigde misdadigers zegt spottend tegen Jezus: 'Jij bent toch de Messias? Red jezelf dan en ons erbij!' Maar de andere misdadiger wijst hem terecht: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf krijgt? Wij hebben onze straf verdiend. Maar die man heeft niets fout gedaan.' Jezus zei tegen deze man: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn.' Toen werd het heel donker en Jezus spreekt tot God. Daarna sterft Jezus. De mensen die eromheen stonden gaan weer naar huis. Maar een man die Josef heette vroeg aan Pilatus om het lichaam van Jezus. Hij wikkelde Jezus in een linnendoek en legde hem in een graf.

Jezus heeft de doodstraf gekregen. Het lijkt erop dat de vijanden van Jezus hebben gewonnen. Ze hebben hun zin; Jezus kan niet meer over God vertellen en laten zien hoe Hij de mensen gelukkig maakt. Jezus heeft niet waargemaakt wat zij hoopten: verlossing, vrijheid. Dat lijkt allemaal zo, maar door Jezus' dood heen geeft Hij ons geluk voor altijd. Het is niet over en uit met Jezus. Hij verloor zijn leven niet. Hij gaf het. Jezus heeft nu juist gewonnen. Alleen kunnen we dat in dit verhaal nog niet zien.

21 april – Jezus is opgewekt

Een paar dagen later gaan een aantal vrouwen met geurige olie en balsem naar het graf van Jezus. In de verte zien ze al dat de steen is weggerold. Vlug lopen ze naar het graf en gaan naar binnen, maar Jezus ligt er niet meer. De vrouwen zijn helemaal van streek. 'Hoe kan dit? Waar is Jezus?' Dan staan er plotseling twee mannen in stralende gewaden bij hen. De vrouwen schrikken ervan en doen hun handen voor de ogen.

Maar de mannen zeiden tegen hen: 'Waarom zoekt u de levende onder de doden? Hij is hier niet, hij is uit de dood opgewekt. Herinnert u niet wat hij gezegd heeft toen hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.' Toen herinnerden de vrouwen de woorden. Ze keerden terug naar huis en vertelden de elf leerlingen van Jezus en alle andere mensen die ze tegenkwamen wat er gebeurd was. Ook wij mogen het weer horen op Pasen: Jezus leeft. God de Vader heeft zijn liefde laten overwinnen. En iedereen die gelooft in Jezus krijgt een nieuw leven voor altijd. Eerst hier op aarde en daarna bij God in zijn huis.

28 april - Abram door God geroepen

De Heer zei tegen Abram: 'Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen. Abram ging uit Charan weg, zoals de Heer hem had opgedragen. Hij nam zijn vrouw Sarai mee en Lot, de zoon van

zijn broer, en ook al zijn bezittingen en zijn slaven en slavinnen. Zo gingen ze op weg naar Kanaän. Toen ze daar waren aangekomen zei God tegen hem: 'Ik zal dit land aan jouw nakomelingen geven.' Toen bouwde Abram op die plaats een altaar voor de Heer en trok verder. Naar een tijdje breekt er hongersnood uit. Abram vlucht naar Egypte zonder dat God hem het had opgedragen. Vlak voor de grens van Egypte zegt hij tegen zijn vrouw: 'Luister, ik weet heel goed dat jij een mooie vrouw bent. Als de Egyptenaren je zien, dan zullen ze jou in leven laten, maar mij zullen ze doden. Zeg daarom dat jij mijn zuster bent, dan kom ik er dankzij jou misschien goed vanaf en loopt mijn leven geen gevaar.' En zo gebeurde het. De vrouw van Abram werd naar het paleis gebracht en Abram werd door de farao overladen met geschenken. Hij kreeg schapen en geiten, runderen, ezels, kamelen en slaven en slavinnen. God vond het niet goed wat er gebeurde en er kwamen zware plagen bij de farao en zijn hof. De farao zei tegen Abram: 'Wat heeft u mij aangedaan? Waarom hebt u niet verteld dat dit uw vrouw is? Waarom hebt u gezegd dat ze uw zuster is? Nu heb ik haar tot vrouw genomen. Hier is uw vrouw weer, neem haar mee en verdwijnt!' En zo werd Abram samen met zijn vrouw het land uit gezet.

De Heer vraagt Abram naar een onbekend land te gaan. Hij moet alles achterlaten. En dat alles voor een belofte: Ik maak je tot een groot volk, ga steeds met je mee en zal je tot een zegen maken voor velen om je heen. Abram vertrouwt de Heer en gaat. Dat het best moeilijk was zien we als hij in Egypte is. Abram is bang voor de farao en vertrouwt niet op de bescherming van de Heer.

Je geloof is niet altijd even sterk. Maar als je volhoudt, lukt het steeds beter God te vertrouwen. Hij doet echt wat Hij zegt, Hij bedriegt je nooit.

Groetjes, Mirjam Rap

ROOSTER OPPAS EN KINDERNEVENDIENST:

07-04 Alice en Marike

14-04 Nicoline en Anouska

21-04 Pasen, Lisa en Djoerd

28-04 Erica en Hennie

05-05 Gonnine en Anne

WIJKGEMEENTE BEATRIXKERK

Beatrixlaan 54 te Ede
www.beatrixkerk.nl

Kerkdiensten op internet

De kerkdiensten in de Beatrixkerk zijn iedere zondag live via www.beatrixkerk.nl te volgen

De diensten kunnen ook later bekeken worden.

Predikant

Ds. T. P. de Jong
Proosdijweg 33 6714 AK Ede
Telnr 309191
e-mail tpdejong@beatrixkerk.nl

Pastoraal werker

drs. N.A. Hakkenberg, Geerestein 36, 6714 DL Ede,
tel. 0318 300833, e-mail nhakkenberg@beatrixkerk.nl

Scriba:

Johan Huizinga Edendreef 61 tel 638832
e-mail: scriba@beatrixkerk.nl

Meldpunt Coördinatie Pastoraat

Breus Versteeg 0318 - 63 43 38
Janny Westmaas 0318 - 62 52 68 06-30301174
Het centrale emailadres is: pastoraat@beatrixkerk.nl

Wijkpenningmeester:

A.W. van der Meer, Artemislaan 17, 6713 HS Ede, tel. 59 07 74
e-mail: wijkpenningmeester@beatrixkerk.nl

Wijkkas

Rekeningnummer NL83 RABO 0126 9886 33 t.n.v. Wijkkas
Beatrixkerk te Ede

Coördinator autodiens:

D. Peters, Nijverheidplein 20, tel. 64 66 48

Redactie Wijkbrief:

P.J. Westmaas, Hogerhorst 55, 6714 LB Ede, tel. 62 52 68
e-mail: wijkbrief@beatrixkerk.nl

VANAF PROOSDA BEATITUDINUM

De naam boven dit stukje klopt weer. Sinds gisteren siert deze naam de pastorie weer; 'Pastorie van de zaligsprekingen'. Voor mijn gevoel klopt het ook bij waar ik in deze weken mee bezig ben. Het is alsof er heel wat mensen in deze tijd een soort zaligspreking mogen ontvangen.

De doopdienst van volgende week zondag, de drie trouwdiensten en het belijdenismoment in de Paasnacht... Al met al heb ik heel wat teksten bij een zegen in een apart bestandje op mijn computer klaarstaan. Ook Pieter Westmaas, die al de officiële kaarten met teksten netjes en mooi maakt is er maar druk mee. Het is bijzonder dat naast de vier jonge vrouwen (Lisanne, Janneke, Anne en Nadine) ook Bep van Antwerpen heeft aangegeven belijdenis te willen doen. Zij zou in leeftijd de oma van de 4 andere belijdeniscatechisanten kunnen zijn. Het geeft ons bijzondere en waardevolle gesprekken.

Maar voor de Paasnacht, waarin we als gemeente ook met het doopwater stil mogen staan bij ons gedoopt zijn in Christus, is er nog de Passion op Goede Vrijdag. Ik ben benieuwd hoe dit zal zijn. Er is al een heel team maanden bezig met de muziek, belichting, stille tocht met het kruis, de posters, etc. etc. Dit jaar dus geen klassieke dienst op Goede Vrijdag in de Beatrixkerk, maar een 'moderne' Passion. Ik zie er naar uit en hoop dat het voor velen, met name hen die misschien niet zo thuis zijn in het Paase-

vangelie, een verrijkende ervaring zal zijn. En de dag dáárvoor vieren we samen als gemeente het Avondmaal, op witte donderdag. Ook elk jaar opnieuw een indrukwekkend samenzijn.

Onlangs sprak ik een sportinstructeur in de sportschool waar Maarten en ik onze conditie op peil proberen te houden... Sinds het artikeltje in de Ede Stad kunnen we daar niet meer anoniem sporten maar weet men dat wij 'de getrouwde dominees' zijn. Enfin. Met een bezweet lijf zit ik niet altijd op gesprekjes te wachten, maar – het woord van de apostel indachtig 'wees te allen tijde bereid verantwoording af te leggen van de hoop die in u is' en 'maak u de gelegenheid ten nutte'... - kwam ik na verloop van tijd toch maar omhoog van mijn matje omdat hij duidelijk eens wat meer wilde weten over dat komend Paasfeest. Hoe zat dat nou ook alweer, wat wordt er dan gevierd in de kerk? En hoe is het nou, om dominee te zijn? Wat doe je dan? En waarom is het eigenlijk 'goed' dat een man onschuldig aan een kruis hangt, hoezo 'goede vrijdag'?

Misschien dat ik 'm de volgende keer gelijk maar uitnodig voor de Passion. Trouwens, voor die hele klassieke, mooie dienst in de Paasnacht kan ik hem ook gerust uitnodigen.

Misschien ken jij ook nog iemand voor wie de komende diensten verrijkend en een zegen kunnen zijn? Nodig ze vooral uit...!

Een hartelijke groet,

met name hen in spannende of verdrietige tijden alle goeds en kracht vanuit de pastorie toegewenst,
onze gebeden zijn ook voor jullie.

Theo Pieter

PROT. WIJKGEMEENTE DE OPEN HOF

Hoflaan 2,
www.openhof-ede.nl

Predikant:

Ds. Agnès Gilles
Wilhelminalaan 9, 6721 ER BENNEKOM
Tel. 06-41866969 E-mail: ds.gilles@openhof-ede.nl

Scriba:

B. Pluimers, Gildestraat 26, 6711 DM Ede
email: scriba@openhof-ede.nl tel.: 591029

Wijkkas De Open Hof

Giften kunnen worden overgemaakt naar:
Protestantse Gemeente Ede
t.n.v. Wijkkas De Open Hof
NL62 RABO 0162 3002 12
Wijkpenningmeester J. Hiddink e-mail: jenghiddink@hetnet.nl

IN MEMORIAM GEESJE TIMMERMAN-HEUVELMAN

Woensdag 20 maart is Geesje Timmerman-Heuvelman overleden in de leeftijd van 79 jaar. Zij woonde aan de Durendaal 51. Tijdens de gedenkdienst voor haar leven die op dinsdag 26 maart heeft plaatsgevonden in De Open Hof viel het woord liefde veelvuldig. En niet alleen omdat we een gedeelte uit 1 Korinthiërs 13 lazen. Maar omdat de liefde een grote rol speelde in het leven van Geesje.

In Koert Timmerman ontmoette zij de liefde van haar leven. Wat waren ze gelukkig samen. Twee heel verschillende mensen die samen een hechte twee-eenheid vormden, zo vulden ze elkaar aan.

Hun liefde werd bekroond met drie prachtige kinderen die in hun warme liefde mochten opgroeien. Later kwamen daar tot ieders grote vreugde schoondochters en kleinkinderen bij.

De kinderen roemden tegenover mij alle drie eensgezind het gezin waar zij uit kwamen: thuis was een goede basis; alles was er in harmonie; het was altijd gezellig; alles was bespreekbaar. Er was een groot onderling vertrouwen gebouwd op liefde.

Geesje was een gelovige vrouw. Iedere zondag ging ze naar de

kerk. Ze was ouderling en contactpersoon met zorg en liefde voor de mensen. Het geloof in God gaf haar troost en houvast. Natuurlijk had zij ook haar vragen en twijfels. Geloven is ook niet 'zeker weten'. Als je in iemand gelooft dan zeg je: 'ik geloof in jou; ik heb het volste vertrouwen in jou – ook al zeggen anderen dat het onzin is; ik waag het met jou'. En als God liefde is,..... dan is geloven in God dus dat je het gaat wagen met de liefde. Dat je er voor kiest van en uit en in de liefde te leven! En dat deed Geesje samen met haar Koert en hun gezin. Liefde blijkt dan een sterke kracht die mensen samen kan binden tot een twee-eenheid, een vijf-eenheid, een 11-eenheid, een veelheid. Ware liefde is krachtig, bouwt muren, deuren en ramen tot een stevig huis waar het goed toeven is.

Maar tegelijkertijd is die liefde kwetsbaar en onmachtig. Ook dat laat het leven van Geesje zo indrukwekkend zien. Na het overlijden van Koert 3 jaar geleden had ze het zwaar: 'Wat mis ik die man!' was een diepe zucht die zij dikwijls slaakte. En 'ik wil wel zonder die man leven, maar ik kan het niet!' Haar kinderen en kleinkinderen hebben alles geprobeerd, maar konden haar niet over dit grote gemis heen helpen. 'Ik wil wel, ik snap wel dat het moet.... maar ik kan het niet, het lukt me niet.' Die jammerklacht zegt heel veel over wat Koert en Geesje samen deelden: liefde die je kracht is; liefde waar je van leeft, waar je van opleeft. Zo onvoorstelbaar intens waren Koert en Geesje in de liefde verbonden; zo ongelooflijk kostbaar waren ze voor elkaar, dat het Geesje zonder haar Koert gewoon niet lukte.

Voor altijd geborgen in de liefde. Met deze woorden eindigden wij de gedenkdienst voor het leven van Geesje. Hoogte noch diepte, machten noch krachten, heden noch toekomst, dood noch leven..... niets kan ons scheiden van de liefde van God die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer. Een liefde waarin wij ons voor altijd samen geborgen mogen weten.

In dat vertrouwen hebben wij haar aan de aarde toevertrouwd op de Gemeentelijke Begraafplaats in Ede.

Moge dat vertrouwen haar kinderen en kleinkinderen ook blijvend tot troost zijn.

Ds. Agnès Gilles

DE DOMINEE

Tijdens de wijkontmoetingen hebben de aanwezigen wensen voor mij op papier gezet. Op de gemeenteavond van 27 maart kreeg ik ze prachtig samengebundeld overhandigd. Heel veel hartelijke en bemoedigende woorden las ik die avond thuis op de bank. Eén daarvan wil ik graag met u delen omdat het voor mij zo mooi weergeeft wat onze (ik als voorganger en u als gemeente) opdracht is samen: 'Liefde maakt het leven licht. Schrijf die liefde in je handen. Geef die handen aan een ander. Als je liefde groter wordt, groei je met elkaar naar God.' Zo samen gemeente zijn, niet alleen naar binnen, maar nadrukkelijk ook naar buiten dat is ook mijn wens! De afgelopen weken heb ik heel wat vergaderingen van commissies en werkgroepen bijgewoond. Zo leer ik langzamerhand de mensen en de opbouw van de gemeente kennen. Daarnaast ben ik begonnen aan de persoonlijke kennismakingsbezoeken. Alle gemeenteleden bezoeken gaat natuurlijk niet lukken. Ik ben bewust bij de 80+ begonnen en voor de anderen heb ik een idee dat ontstond na de geslaagde wijkontmoetingen. Misschien kunnen we door het jaar heen 'pastorale wijkontmoetingen' organiseren. Een aantal overdag, een aantal in de avonduren. Enkelen algemeen, anderen rond een thema, denk daarbij aan 'rouw', 'mantelzorg', 'gelovige opvoeding; etc.). Tijdens de gemeenteavond werd dat idee enthousiast ontvangen, dus is mijn plan er vanaf september maar gewoon werk van te maken.

Ik begin me steeds meer 'thuis' te weten in De Open Hof. Het 'jullie' is al 'wij' geworden. Dat is een goed gevoel!

STILLE WEEK EN PASEN

We zijn op weg naar Pasen, een nieuw begin. In de Stille Week willen we dit thema van de 40-dagentijd vasthouden en verdiepen. Wij kunnen er soms zo naar verlangen: helemaal opnieuw te mogen beginnen. Een schone lei. Maar we weten allemaal dat het niet zo eenvoudig is als het lijkt.

We moeten het verleden durven loslaten. Maar hoe doe je dat als je weet wat je hebt en niet weet wat je krijgt? De dienst op Witte Donderdag staat in het teken van 'loslaten', dat ook het volk Israël moest leren.

Misschien heb je vergeving nodig om opnieuw te kunnen beginnen. Maar op het moment dat jou die vergeving geschonken wordt, besef je: 'Dit is zo groot, hoe zou ik deze vergeving kunnen

aannemen? Heb ik daar wel recht op? Het schuldgevoel wordt alleen maar groter. De dienst op Goede Vrijdag staat in het teken van 'vergeven' en hoe wij de vergeving die ons in Jezus Christus geschonken wordt kunnen aannemen.

Loslaten en vergeven brengen een nieuw begin steeds dichterbij. Maar tenslotte moet je door het water, alles van je afwassen, om als herboren te kunnen opstaan. Dat is de kern van de viering in de Paasnacht.

En dan wordt het Paasmorgen! Dan vieren wij in alle toonaarden dat wij met Jezus Christus mogen opstaan in een nieuw begin van leven.

U bent van harte uitgenodigd deze drie dagen op weg naar Pasen met elkaar te gaan. In het geloof dat deze weg van drie dagen niet alleen een weg van het hoofd is, maar vooral een weg van het hart. Want 'loslaten, vergeven en schoonwassen' willen in jouw leven werkelijkheid worden.

'Drie dagen van wachten, weten en ervaren dat iets nieuws, verandering met vreugd' en moeite samenging'

Samen met Jezus, onze Heer, die ons is voorgegaan, de diepte door, van loslaten en sterven, om ten derde dagen op te staan in een nieuw begin. Alleen zo zal het gaan.

Ds. Agnès Gilles

BIJ MIJN AFSCHEID

Op zondag 24 maart jl. nam ik afscheid als waarnemend dominee van onze Open Hof wijkgemeente. Het einde van een periode van ruim anderhalf jaar. De eerste 10 maanden samen met collega Jacqueline Dam en de laatste 7 maanden alleen. Als je aan zo'n waarnemerschap begint weet je dat het tijdelijk is. Tijdelijk om de periode tot de komst van een vaste eigen predikant te overbruggen. En wat heeft onze wijkgemeente veel geduld moeten hebben tot het zover was. Er is met groot verlangen naar uitgezien. En terecht. Er is dan ook reden tot grote dankbaarheid dat ik mijn werkzaamheden goed heb kunnen overdragen aan onze nieuwe wijkpredikant, Agnès Gilles.

Met veel voldoening en plezier kijk ik terug op de tijd dat ik uw waarnemend dominee mocht zijn. Voor onze wijkgemeente waren de afgelopen jaren geen gemakkelijke periode. Een periode met de nodige tegenslagen. Een periode ook waarin heel veel is gevraagd van de wijkkerkenraad en van de gemeente. Wat mij buitengewoon heeft getroffen is de vaste wil van zowel wijkkerkenraad als gemeente om er het beste van te maken in de gegeven omstandigheden. Niet bij de pakken neer te gaan zitten, maar initiatieven te nemen om het gemeentelven te stimuleren.

Het klinkt misschien gek, maar wat is er mooier dan als waarnemend dominee juist in zulke omstandigheden de gemeente te kunnen helpen. Helpen door af en toe mee te denken met de wijkkerkenraad, door mee te werken met de werkgroep vieringen en voor te gaan in een aantal diensten en niet in het minst door pastorale gesprekken met veel gemeenteleden, zowel oudere gemeenteleden als ook gemeenteleden in de middengeneratie. Ik ben dankbaar voor de openheid waarmee veel mensen mij hun persoonlijke verhaal hebben verteld. Voor de kans om hen te ondersteunen en een weg in hun leven te zoeken. Voor het vertrouwen dat ze mij hebben gegeven en voor de band die is gegroeid. De Open Hof gemeente is mij dierbaar geworden.

De dienst zelf was een wat heet "gewone kerkdienst", met na afloop toespraken van Dingeman de Jong en Betty Pluimers, resp. voorzitter en scriba van de wijkkerkenraad. Warme woorden van waardering en verbondenheid. In mijn reactie gaf ik aan dat dat wat mij betreft geheel wederzijds is. Daarna was koffiedrinken en informeel samenzijn. Ik ben blij dat ik van heel veel gemeenteleden op een persoonlijke manier afscheid heb kunnen nemen. Met dankbaarheid kijk ik terug op deze mooie en ongedachte fase in mijn werkzame leven.

Gelukkig mag ik dit jaar nog enkele malen voorgaan in diensten van onze wijkgemeente. Ik hoop velen van u dan weer ontmoeten.

ds. Hans Breunese

ACTIVITEITEN IN DE 40 DAGENTIJD

Op de zondagen wordt er gecollecteerd voor ZWO doelen in de 2 rondgang

Zondag 7 april: Rwanda, opvang en scholing van weeskinderen.

Zondag 14 april: Jongeren doorleven het Paasverhaal d.m.v. een Paas-challenge

Zondag 21 april - Paasmorgen: Noodhulp voor Syrische vluchtelingen.

Elke zondag foto's of gedichten met het thema "een nieuw begin" van gemeente leden.

Op vrijdag 12 april is er een bloemschik (symbolisch bloemschikken) activiteit gepland welke opnieuw geleid wordt door Gilia Fiddler. De opbrengst van deze avond is bestemd voor het collecte doel van zondag 7 april (zie hier boven)

Deze activiteit is volgeboekt. Kinderen van de kindernevendienst vasten ieder op hun eigen wijze en het geldt dat ze daarmee besparen wordt verzameld in spaardoosjes Het doel van deze spaardoosjes actie is "vakantie weken Ede," hun eigen kinder-collectedoel. Meerdere gemeente leden vasten ook op hun eigen wijze. Bijvoorbeeld het tijdelijk niet / minder drinken van alcohol of een versobering van hun eetpatroon / eet gewoonten of vul zelf maar in....

Fam. de Krijger wil graag ervaringen met andere vastende gemeente leden delen.

Wie daarvoor geïnteresseerd is kan zich opgeven bij de ZWO cie. of bij Karel de Krijger zelf.

De ZWO cie. - odie.janneke@gmail.com / karel@kjdekrijger.nl

VANUIT DE WIJKKERKENRAAD

Nieuwe ambtsdragers

De wijkkerkenraad is verheugd u te kunnen melden dat er twee gemeenteleden bereid zijn gevonden om een ambt te bekleden in onze wijkgemeente. Arie Trouwborst als jeugdouderling en Roelof Vogelzang als wijkouderling. Dank jullie wel. Er zijn nog gesprekken gaande met beoogde ambtsdragers, dus wie weet, volgende keer nog meer nieuws.

Afscheid ds. Hans Breunese

Zondag 24 maart jl. nam ds. Hans Breunese officieel afscheid van De Open Hof als hulpdienstpredikant. Vanaf 1 augustus 2017 heeft Hans met ons als moderamen en wijkkerkenraad meegegedacht, en samen met ds. Jan Oortgiesen, als consulent, ons begeleid. Ook had hij een luisterend oor en ondersteunde wijkkerkenraadsleden in persoonlijke gesprekken. Hij dacht mee bij de Werkgroep Vieringen. Hij heeft vele gesprekken gevoerd met de 'middengroep' van gemeenteleden van de Open Hof. Hans heeft samen met ds. Jacqueline Dam het pastoraat t/m juni 2018 verzorgd. Vanaf juni 2018 heeft Hans de pastorale zorg van de gehele wijkgemeente op zich genomen in een deeltijdbaan van 50%. Wij zijn Hans veel dank verschuldigd voor al het (pastorale) werk dat hij heeft verricht in onze wijkgemeente. De wijkkerkenraad heeft hier grote bewondering voor en we zijn Hans hier zeer dankbaar voor. Het was goed om te zien dat na de dienst vele gemeenteleden, onder het genot van koffie met iets lekkers, persoonlijk afscheid namen van ds. Hans Breunese.

Gastpredikanten

Het preekrooster voor 2020 is (bijna) ingevuld. Er blijven door vakantie en vrije dagen natuurlijk een aantal zondagen over die nog ingevuld moeten worden. Hebt u als gemeentelid een predikant die u graag wilt horen, laat het mij weten. Dan kan ik kijken of hij/zij past in het rooster voor 2020. U kunt mailen naar: scriba@openhof-ede.nl of bellen met 0318-591029 (antwoordapparaat inspreken mag ook)

Verantwoording

Voor de wijkkas is een gift ontvangen van € 150,- en € 10,-, en 2x en gift van € 50,-

Alle gulle gevers heel hartelijk bedankt.

Gemeenteavond 27 maart jl.

Op de gemeenteavond waren ongeveer 100 gemeenteleden aanwezig. Dingeman de Jong, voorzitter van de wijkkerkenraad, opende de vergadering met het lezen van een gedeelte uit psalm 1 en ging ons voor in gebed. Er waren die avond drie agendapunten, te weten;

- Ds. Agnès Gilles gaf een terugkoppeling over de kennismakingsavonden;

- Eigenheid en sfeer van De Open Hof gemeente. Via een PowerPointpresentatie werd de gemeente op de hoogte gesteld over de uitwerking van de gemeenteavond van 25 juni 2018 en hoe nu verder;

- De diaconie gaf toelichting over de diverse collectedoelen en wijkkas. Wellicht hebt u als gemeentelid hierover ook uw ideeën. Per slot kunnen we als wijkgemeente vanaf dit jaar ook een aantal collectes aan door de gemeente vastgestelde 'eigen' doelen toekennen.

In een volgend kerkblad en Kijk op de Wijk volgt een verslag van deze avond.

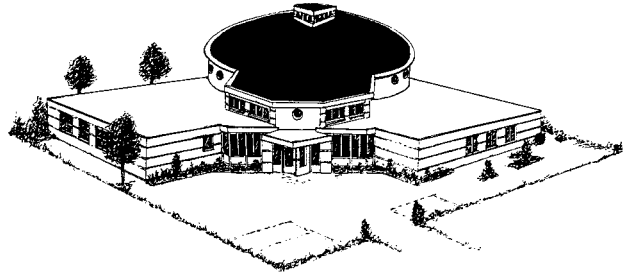
Betty Pluimers, scriba

KOFFIEMOMENT

Het koffiemoment voor ouders in april en oktober was een succes. Daarom organiseren we als oppasdienst van de "Open Hof" wederom een koffiemoment op 14 april a.s. na de kerkdienst voor alle ouders van kinderen tot ongeveer 18 jaar. Dit om ouders en hun kinderen gemakkelijker met elkaar in contact te laten komen. Dit vindt plaats in de oppasruimte en er zal ook wat lekkers zijn! Het lijkt ons erg leuk om elkaar te ontmoeten!!

Met vriendelijke groeten,
Metske Meijering

KERKELIJK CENTRUM EMMAÜS SAMENWERKENDE KERKEN

Laan der Verenigde Naties 94, tel. 63 62 52
www.emmaus-ede.nl

Pastores:

Ds. J.P. Prenger, tel. 306943

J.A.Th.M. Lucassen, tel. 65 22 55

Secretariaat Cora:

Jan-Willem Donkers, Noël Bakerstate 27, 6716 NK Ede,
donkers@emmaus-ede.nl

ALGEMEEN

EDE FM ether FM 107,3 MHz, kabel Ziggo 93,1 MHz. Digitale radio: via Ziggo, KPN, Telfort en XS4ALL. Live en uitzending gemist via www.edefm.nl

Programma's elke maandagavond:

- 18.30 uur: ORGELUUR, gepresenteerd door Joop Rodenburg en Cees Kwint.
Herhaling: zondag 8.30 uur.
- 19.00 uur: KERKVENSTER: informatie over kerkelijk en christelijk leven in Ede c.a.
Redactie: Ds. Arie Romein, Cock Walraven, Dr. Peter Blokhuis, Anton Kanis en Daan Laban.
Herhaling: zondag 11.00 – 12.00 en 22.00 - 23.00 uur.
- 20.00 uur: ZINGEND GELOVEN. Presentatie: Arie Baanstra, Ronald de Lange, Carin Modderkolk, Maty Romein.
Herhaling: zondag 10.00 en 21.00 uur.

PROGRAMMA 'KERKVENSTER' APRIL 2019

- 8 APRIL 2019
Vraaggesprek met Marja Oosterloo over Creatieve

therapie. Lied van de week: 'Wees blijde nu in 't midden van het lijden.' (NLB546). Column: Sandra Kooij. Muzikale fragmenten. Actuele berichten.

- 15 APRIL 2019 (STILLE WEEK)
In de rubriek 'In 't Vizier' praten drie redactieleden over treffende lectuur van de afgelopen week inzake kerk en geloof. Lied van de Week: 'Met de boom des levens.' (NLB547). Column: Bart Cusveller. Intermezzo's: muziek en zang.
- 22 APRIL 2019 (TWEEDE PAASDAG)
Paasprogramma: gesprek met groepje jongeren over hun beleving van Pasen. Introductie van een muzikale Paascompositie door Anton Kanis. Lied van de Week: 'Het hoogste woord daalt uit het licht.' (NLB565). Column: Actuele berichten. Paasliederen.
- 29 APRIL 2019
Interview met Mar van der Velden over Veertig jaar Basisgemeente "Exodus" te Ede. Lied van de Week: 'Midden in de dood zijn wij in het leven.' (NLB566). Boekbespreking: Ide Zinkstok over het boek door Esther Gerritsen, 'De Trooster'. Actuele berichten. Muzikale intermezzo's.

KERKEN GEVEN EIGEN INVULLING AAN NATIONALE HERDENKING - "OM ELKAAR TE BEGRIJPEN, MOET JE ELKAARS GESCHIEDENIS KENNEN"

Op 4 mei vindt in bijna elke plaats in het land een bijeenkomst plaats in het kader van de Nationale Herdenking. Veel gemeenten in de Protestantse Kerk doen mee, vaak in samenwerking met de burgerlijke gemeente.

Vrijheidsverhalen in Amsterdam

Amsterdam heeft het project 'Vrijheidsverhalen', Helvoirt een avondgebed. Sinds vijf jaar doet de Willem de Zwijgerkerk in Amsterdam-Zuid samen met partners uit de buurt mee aan het project 'Vrijheidsverhalen'. Leerlingen van de basisschool en jongeren uit het jongerenwerk interviewen buurtgenoten over het thema vrijheid. De portretten komen in een boekje dat vervolgens op allerlei manieren een rol speelt.

Frans Schouwenaar, gemeentelid in de Willem de Zwijgerkerk, is bij het project betrokken. "Het herdenken van doden van de Tweede Wereldoorlog en het feest van de bevrijding moeten levende verhalen blijven. De rol van kinderen is daarbij cruciaal. Als kerk vinden we het belangrijk om mee te doen in het project. Onze kerk stond hier ook in de Tweede Wereldoorlog, en uit deze wijk zijn veel joden en verzetsmensen weggevoerd. Een van de predikanten is doodgeschoten. Op het nabijgelegen Valeriusplein vergaderde de redactie van Trouw over de eis van de Duitsers om te stoppen met het uitgeven van de krant. Verschillende medewerkers van dit dagblad werden gearresteerd en gevangenen gezet. Als de krant niet zou stoppen, zouden deze mensen gedood worden. Sinds ik dit weet fiets ik anders door mijn buurt."

Begrip

Het project is ontstaan in samenwerking met organisaties in de buurt, zoals Cordaan (voor verbetering van de leefbaarheid in de stad) en de basisschool. Schouwenaar: "We sluiten zo veel mogelijk aan bij het thema dat het Nationaal Comité 4 en 5 mei aanlevert.

Zo hebben de kinderen en jongeren een paar jaar geleden mensen in de wijk die hierheen gevluht zijn geïnterviewd. Daar lag de verbinding met de oorlogsperiode die we hier zelf hebben doorgemaakt. Afgelopen jaar interviewden ze wijkbewoners die zelf de Tweede Wereldoorlog in de wijk hebben meegemaakt. Daar waren ook gemeenteleden van de Willem de Zwijgerkerk bij. De kinderen krijgen daardoor een beeld van de buurt waar ze wonen en naar school gaan. Ze gaan er anders door naar hun buurt kijken." Uiteindelijk doel van het project is om het besef van vrijheid levend te houden en over en weer begrip voor elkaar te kweken. Dat is ook waarom het stadsdeel Zuid van de burgerlijke gemeente Amsterdam subsidie voor het boekje verleent. Schouwenaar: "Om elkaar te begrijpen, moet je elkaars geschiedenis kennen."

Vrijheidsmaaltijd

Een onderdeel van het project is een buurtwandeling, in februari, naar plekken in de wijk die te maken hebben met de verhalen van dat jaar. De route voert ook langs struikelstenen. Een verslag van de wandeling wordt opgenomen in het boekje. De afsluiting van het project is een vrijheidsmaaltijd in de kerk voor alle kinderen en hun ouders, en voor mensen van de deelnemende organisaties. Vorig jaar deden daar 90 mensen aan mee: kinderen en jongeren, hun ouders, geïnterviewde buurtgenoten, andere buurtgenoten, leden van de schrijfclub die de verhalen opgeschreven hebben en mensen van het 4 mei-comité. Deze laatsten kiezen een verhaal uit het boekje dat door een van de kinderen wordt voorgelezen bij de herdenking op 4 mei op de Amstelveenseweg.

Open middag

Vorig jaar stond het boekje ook centraal op een open middag met verhalen en gesprek die Moskee de Vrede in Amsterdam samen met onder meer de Willem de Zwijgerkerk en Cordaan organiseerde. Verhalen van gastarbeiders, nieuwkomers en buurtgenoten stonden centraal: wie ben je, waar kom je vandaan, en wat vind je belangrijk voor je buurt en voor de stad?

Om elkaar te begrijpen, moet je elkaars geschiedenis kennen.

Helvoirt: samenwerking tussen kerk en dorp

De dodenherdenking in het Brabantse dorp Helvoirt trekt mensen naar de kerk die er anders niet komen. De bijeenkomst bij het monument waar kinderen de namen van de Helvoirtse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog voorlezen, wordt voorafgegaan door een avondgebed in de kerk en een stille tocht. Na afloop van de herdenking trakteert de burgerlijke gemeente op een kop koffie in het restaurant bij het monument.

De dodenherdenking gaat uit van stichting Comité Helvoirt die de voorgangers van de beide plaatselijke kerken, een protestantse gemeente en een rooms-katholieke parochie, uitnodigt het avondgebed te organiseren. Ook de burgerlijke gemeente is erbij betrokken; de burgemeester houdt een toespraak bij het monument. "Een goed voorbeeld van samenwerking tussen kerk en dorp", zegt ds. Lodewijk van Wingerden die bijstand in het pastoraat verleent in de Protestantse Gemeente Helvoirt-Haaren. "Zijn kerk en staat soms streng gescheiden, op dat moment is er sprake van een hartelijke band."

Smeekgebed

Voor het avondgebed zoeken de pastores aansluiting bij het thema van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Het jaarthema 2019 is 'In vrijheid kiezen'. Van Wingerden: "De kern van de dienst is een uitgebreid smeekgebed. Daarna volgen bijbellezingen die gerelateerd zijn aan het jaarthema, en een meditatie." Na het avondgebed gaat de plaatselijke harmonie de kerkgangers en mensen die buiten de kerk aansluiten 'met omfloerste trom' voor naar het plaatselijk monument.

"Ik hoor van de dorpsbewoners dat ze deze manier van herdenken heel mooi vinden. En ook dat ze het vanzelfsprekend vinden dat we dit ieder jaar weer doen. We houden deze traditie van de kerk- en de dorpsgemeenschap graag in ere."

KERKMUSICUS HERTAALT KORALEN MATTHÄUS PASSION ZODAT GEMEENTE KAN MEEZINGEN

Kerkmusicus Marcel den Dulk heeft de koralen van de Matthäus Passion in het Nederlands hertaald en overgezet op gemeente-zang. Samen met een kant-en-klare liturgie voor een korte passie vesper biedt Den Dulk dit materiaal gratis aan.

De Matthäus Passion van Bach is heel populair: de concerten trekken jaarlijks duizenden bezoekers. Oorspronkelijk was het Bachs bedoeling om het lijdensverhaal binnen de kerk een liturgische plaats te geven in de viering en de gemeente zingende deelgenoot van het verhaal te maken.

Om die reden heeft kerkmusicus Marcel den Dulk de koralen in het Nederlands hertaald en overgezet op gemeentezang-toonhoogte. Zo kan de hele gemeente meedoen en het lijdensverhaal intens meebeleven. Deze nieuwe Nederlandse tekst is inmiddels op een aantal plaatsen zingend uitgetoetst en enthousiast ontvangen.

Naast de liturgie is er ook een compleet pakket met MP3-muziekbestanden beschikbaar. Deze bestanden bevatten de orgelbegeleidingen bij de samenzang, bladmuziek en MP3-bestanden om de vierstemmige koorpartijen zelfstandig in te studeren. Dat laatste is wellicht behulpzaam voor de cantorij of het projectkoor van de gemeente.

Vraag gratis de bestanden aan via info@protestantsekerk.nl.

“VAN CHRISTENMIGRANTEN LEREN WIJ DE WAARDE VAN GEMEENSCHAP”

In Nederland leven circa 1,3 miljoen christenmigranten. Ds. Esther van Schie helpt hen met haar stichting Geloofsinburgering om in hun nieuwe land hun geloof te kunnen beleven.

“Veel mensen denken dat migranten vooral moslim zijn. Dat is niet zo. Zo zijn Eritreërs die Nederland binnenkomen in meerderheid christen, om precies te zijn Eritrees-orthodox.

In het werk bij de stichting Geloofsinburgering sluiten we aan bij de behoeften die christenmigranten hebben. Soms facilitair: helpen zoeken naar een gebouw om kerkdiensten te houden. Maar vaker gaat het erom samen op te lopen op het terrein van geloof.

Hier in Nederland is geloof een individueel besluit van een individueel mens. Die manier van geloven is veel christenmigranten vreemd. Zij komen uit een groeps cultuur: je gelooft met het hele dorp. Hier moet je vaak kunnen vertellen waarom je gelooft. Dat is ingewikkeld.

Bij migratie komt je hele wereldbeeld onder druk te staan. Hoe kan je geloof houvast bieden in die veranderde situatie? Daar komt bij dat veel migranten een rugzak vol traumatische ervaringen hebben die veel geloofsvragen oproepen. Waar is God in alle rampspoed die mij overkomt?

De inburgering van staatswege is erop gericht dat je je plaats vindt in onze samenleving. Omdat de staat neutraal is, heeft religie daarbij nagenoeg geen plaats. Dat vind ik onnozel, religie is identiteitsbepalend. Wie religie uitschakelt bij inburgering, heeft niet de hele mens op het oog.

Bed, bad en brood zijn noodzakelijk, daar zorgt de overheid voor. Laten wij, als kerken, naast hen gaan staan, samen oplopen en ons hun geestelijke nood aantrekken. Dat is onze expertise. Wij kunnen het niet maken om als blanke kerken tegen onze broeders en zusters zeggen: succes ermee!”

De kerk zwemt tegen de stroom in, de multiculturele samenleving is in Nederland niet erg populair meer.

“Ik zie het als een bijbelse getuigenis in de samenleving dat wij elkaar als christenen uit allerlei windstreken vinden en samen geloven. Dat begint met elkaar leren kennen en ontdekken hoe je samen kunt optrekken. Waar het goed gaat, is het al heilzaam. Waar vluchtelingen in hun nieuwe land hun status verliezen, zijn ze in de christelijke gemeente gelijk, en één in Christus.

Mij inspireert een tekst uit Efeziërs, waar Paulus stelt dat wij ‘samen met alle heiligen in staat zijn te vatten hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is, en te kennen de liefde van Christus’. Om te geloven hebben we altijd anderen nodig. Bijvoorbeeld nieuwe zusters en broeders die recent bij ons zijn komen wonen.”

De ene migrant is de andere niet.

“Expats die hier komen wonen, vinden snel hun weg naar bestaande internationale gemeenten. Vluchtelingen kunnen, vooral door taal- en cultuurproblemen, nergens aanhaken of komen bij elkaar in huishuizen.

Na verloop van tijd ontstaan er landelijke gemeenten, vaak interkerkelijk. Komen er meer mensen uit jouw bevolkingsgroep, dan splitst het zich uit. Zo zijn er intussen gemeenten en parochies van orthodoxe, katholieke, evangelische Eritreërs. Hun diensten duren lang en kennen tal van rituelen. Eerst konden deze mensen geen plek vinden voor hun kerstviering. Zij hadden al twin-

tig kerken geprobeerd. Wij bemiddelden en uiteindelijk bood de Protestantse Gemeente Leiderdorp gastvrijheid. Voor de zekerheid waren mijn man en ik erbij. De dienst duurde van 's avonds acht tot 's ochtends zes uur. Iedereen op sokken, schoenen in een plastic zakje. Knielen, staan, zitten. De Bijbel komt voorbij en het is de bedoeling dat je die kust.

Voor beide partijen was het de eerste keer. Dan is het goed als er een derde bij is. Migrantenkerken maken meer geluid, daar moet je mee weten om te gaan. Er wordt altijd samen gegeten, het ruikt naar knoflook of andere geuren waar een doorsnee protestant niet aan gewend is. Ik ken kerken die de huur opzegden op grond van de geur die er na afloop hing.”

Gaan jonge migranten met hun ouders mee naar hun kerk?

“De eerste generatie vindt veelal een plaats in hun eigen, op afkomst georganiseerde gemeenten, met diensten in eigen taal en cultuur. De tweede generatie lukt dat minder. Vaak spreken zij beter Nederlands dan hun herkomst-taal. Dat maakt het lastig een kerkdienst mee te maken. Zij leven in een samenleving waarin anderen zeggen dat God niet bestaat en dat geloven ouderwets is. In de kerken van hun ouders kunnen ze met vragen als deze niet terecht. En in protestantse gemeenten komen ze zelden vanwege de grote cultuurkloof.

In Nederland is vrijheid, hier mag alles. Veel jongeren seculariseren in snel tempo. Ze experimenteren met drank, relaties, drugs soms. Tegelijk leeft in hun hoofd en hart een frame dat dat niet oké is. Dat zorgt voor een grote innerlijke spagaat. Ze voelen zich slecht tegenover God, hun geloofszekerheid verdwijnt. Ze moeten opnieuw een weg vinden voor hun geloof in de veranderde context.”

Van Schie is in Gouda voorganger in een internationale, jonge gemeente van 25 nationaliteiten: In Christ United. “Wie samen gaat geloven, komt voor veel vragen te staan. Twee van onze leden kregen een kind dat gedoopt werd. Hoe? Door onderdompeling. Geen probleem. Een volwassendoop door volledige onderdompeling in de Reeuwijkse Plassen? Met avondmaal erbij? Ik vind het geweldig om als protestants predikant mensen op deze manier te helpen.

Ik zoek verbinding met protestantse gemeenten. Nederlandse christenen en christenmigranten kunnen elkaar over en weer inspireren. Van christenmigranten leren wij de waarde van gemeenschap. Geloof is niet iets voor dat ene uur op zondagochtend, het doortrekt je hele leven. Op een verjaardag bij Birmezen zegt de gastheer gerust tegen mij: ga maar preken! Eerst was ik overrompeld, nu bereid ik een tekst voor.

Onze Nederlandse gemeenten zeggen dat iedereen welkom is. Zolang je maar met het orgel meezingt, uit het nieuwe liedboek, en vooral niet opstaat en gaat klappen. Het is geen kwade wil. Christenmigranten zijn ook anders, maar: het zijn onze nieuwe broeders en zusters.”

geloofsinburgering.nl

icugouda.nl

Dit artikel verscheen in het aprilnummer van woord&weg.

HOE KUNNEN WE DE AANWEZIGHEID VAN CHRISTUS IN DE EREDIENST ERVAREN?

We geloven dat Christus aanwezig is in de kerkdienst. In het Woord, en in de ontmoeting met de ander. En soms is Hij aanwezig in beeld. De Hofkerk in Goor heeft kunstenaars gevraagd om beelden te ontwerpen voor een eigen kruisweg in de kerk. “De verbeelde aanwezigheid van Christus, dat heb ik heel hard nodig.”

Wat doet het met je geloofsbeleving als Christus zichtbaar en tastbaar in de kerkruijmt aanwezig is?

“Een ingewikkelde maar spannende vraag”, zegt ds. Wim de Jong, predikant van de Hofkerk in Goor. “Ik ben vrij visueel inge-

steld, maar als een kerk bomvol staat of hangt met beelden, dan doet het me niets meer. Ik kan wel erg geraakt worden door één beeld, een mooi Christusbeeld bijvoorbeeld als verbeelding van de kwetsbare mens.

Als kerkganger deden de hongerdoeken in de Veertigdagentijd me destijds veel. Als kijker werd je daarin meegenomen in de dienst, je kreeg ook de context van zo'n doek mee. Dat zorgde voor verdieping.

De hongerdoeken waren een van de inspiratiebronnen voor de kruisweg die wij nu in de kerk hebben. De beelden voor die kruisweg zijn gemaakt door kunstenaars op de grens van kerk en samenleving, kunstenaars van binnen en van buiten de kerk. Kunstenaars die niet zozeer iets met de kerk hebben maar wel wat met het lijdensverhaal. In de Veertigdagentijd hebben we elke dinsdagavond een avondgebed met een bijzonder karakter. We lichten telkens een van de beelden van de kruisweg uit. Dat doen we ook in de stille week bij de vespers op maandag dinsdag en woensdag.

Als voorganger vind ik het een ongelofelijke rijkdom dat wij deze kruisweg tot stand hebben gebracht. De verbeelde aanwezigheid van Christus, dat heb ik heel hard nodig. Ik moet altijd weer een stap maken naar de verhalen, ze binnen laten komen en er dan instappen. Beelden helpen daarbij. Een gemeentelid zei toen we het hadden over onze kruisweg: ik word daardoor zo bepaald bij het beeld van de kwetsbare mens en denk dan: ik mag er dus ook zijn."

Jezus Christus, het vleesgeworden woord

Marcel Barnard schrijft in het boek Tot Gods Eer: 'God wordt mens in Jezus Christus, het Woord wordt vlees, wordt mens (Johannes 1). Zo werkt God concreet in deze wereld, door Jezus Christus, en zo werkt Jezus Christus in de liturgie.

Het centrum van de eredienst is het levende Woord, Jezus Christus zelf, van wie de Bijbel getuigt. Lucas 4 beschrijft minutieus hoe Jezus - als was Hij de lector van die dag - de boekrol opent en de Schriften leest.

Concreet zien en beleven we de aanwezigheid van Jezus Christus vooral in de sacramenten, doop en avondmaal. Hierbij krijgen water, brood en wijn door de woorden en de handelingen van de voorganger een heel nieuwe betekenis.

Verder kunnen we Jezus Christus ervaren in zegen, verkondiging, liederen en gebeden.

De wijze waarop het heil van Christus tot de gemeente komt in de liturgie doet er toe en heeft daarom - in essentie - een vaste en herkenbare vorm en volgorde.'

Werkvorm

Kijk eens om je heen ...

Als Jezus Christus het centrum is van de eredienst, waar en hoe kun je Jezus dan zien of horen?

Je zit in de kerk en let dan eens op waar je iets van Jezus merkt.

In het kerkgebouw: Welke symbolen, afbeeldingen of verwijzingen zie je?

In de orde van dienst: Op welke momenten is Jezus aanwezig, in woord, lied of stilte? En hoe dan?

In de ontmoeting tussen gemeenteleden, voor, tijdens of na de viering: Wanneer komt Jezus ter sprake, in woorden, in daden, non-verbaal?

De werkvorm kan op verschillende momenten gedaan worden:

Als een vorm van een vergader-opening: Lees de samenvatting van Barnard, beantwoord voor jezelf bovenstaande vragen en wissel ze daarna uit, in tweetallen, grotere groepjes of plenair.

Als verwerkingsvorm tijdens de kinderkerk of jeugdclub, bij het thema 'kerkdienst', of 'wie is Jezus en hoe kun je Hem kennen?' Tijdens een leerhuis of gesprekskring over het thema 'liturgie en eredienst', of 'waar ontmoet ik Jezus?'

Samen vieren - een goed gesprek over liturgie

Vieren doe je samen! Daarom is een goed gesprek over liturgie

belangrijk. Wat is de kern van en het verlangen achter onze zondagse praktijk in de eredienst? woord&weg moedigt dat gesprek aan. Laat u inspireren door vertrouwde én nieuwe vormen van vieren en praat er eens over in uw gemeente.

PAK ANTISEMITISME BIJ DE WORTEL AAN!

Ds. René de Reuver
Scriba generale synode

Vergeleken met 2017 is het aantal antisemitische incidenten met 19 % toegenomen. Er waren vorige jaar 135 geregistreerde incidenten. Dat staat in de deze week verschenen Monitor Antisemitische Incidenten 2018, online te lezen op de website van het Centrum voor Informatie en Documentatie Israël (CIDI).

Volgens deze Monitor wordt de stijging veroorzaakt door incidenten in de directe omgeving: op school, op het werk, tussen bureaus, als ook op het internet. De stijging valt helaas in een trend die we ook in omliggende landen als Frankrijk en Duitsland zien.

Deze ontwikkeling herken ik ook in de media en hoor ik in mijn contacten met de Joodse gemeenschap in Nederland. Tijdens de Kristallnachtgedenking in 2018 klonk de oproep: "Er moet een halt worden toegevoerd aan de toenemende jodenhaat en daartoe moeten er bondgenootschappen worden gesloten en moet er geïnvesteerd worden in educatie".

De Monitor komt nu met concrete aanbevelingen:

- help leraren bij het herkennen en bestrijden van antisemitisme
- breng antisemitisme duidelijk in kaart
- versnel procedures
- stimuleer aangifte- en meldingsbereidheid
- zero tolerance jegens strafbare discriminatie online

De Monitor vervolgt: 'Antisemitisme en discriminatie in het algemeen worden bij de wortel aangepakt door het te herkennen, benoemen en veroordelen zodra het de kop opsteekt. Belangrijk is om hier altijd en overall alert op te zijn, of het nu op straat gebeurt, op school, in het voetbalstadion, in Facebook-discussiegroepen of in de plenaire zaal van de Tweede Kamer. Hierin

Financiën en adressen

Redactie

Wijnand Rietman

Kopij inleveren via e-mail vóór vrijdagmorgen 12.00 uur via kopijkerkblad@hotmail.com

Adreswijziging, opzegging en aanmelding voor dit kerkblad bij het

Kerkelijk Bureau

W. de Zwijgerlaan 4a, 6713NT Ede, tel. 61 23 36

Open op woensdagochtend tussen 9 en 12 uur

e-mail: kerkelijkbureau@protestantsegemeente-ed.nl

webpagina: www.protestantsegemeente-ed.nl

Voor vrijwillige bijdragen, collectebonnen, betalingen kerkblad en solidariteitsfonds:

NL11 INGB 0000 8675 84 t.n.v. Protestantse Gemeente Ede

Collectebonnen

Collectebonnen zijn verkrijgbaar in eenheden van 20 stuks à € 0,50 = € 10 (rose), à € 0,75 = € 15 (wit) en à € 1,25 = € 25 (oranje) door het overmaken van het juiste bedrag o.v.v. kleur en aantal vellen. Collectebonnen kunnen ook besteld worden via het Digitaal Portaal van de Protestantse Gemeente Ede (www.skgcollect.nl/136) of via de Kerkgeld app.

Diaconie

Voor giften: NL21 RABO 0307 0772 33

t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Ede

ligt een rol weggelegd voor de samenleving als geheel.

Wat mij betreft geldt deze oproep ook voor de kerken. Inzicht geven in wat antisemitisme is en het bestrijden ervan staat niet voor niets in onze Kerkorde. Het is belangrijk dat dit geen papieren regel blijft. We moeten meer doen dan blijven roepen dat antisemitisme slecht is. Samen met verschillende Joodse gesprekspartners zijn we als Protestantse Kerk in gesprek hoe wij elkaar op dit gebied kunnen versterken. En ook: hoe we samen een signaal kunnen afgeven aan de samenleving dat we, in de woorden van het CIDI 'antisemitisme niet normaal gaan vinden'. Educatie is belangrijk hierbij. Kennis bijbrengen over

Joden, hun geschiedenis en hun bijdrage aan de Nederlandse samenleving. Dit geldt voor scholen maar ook voor kerken.

Kortom, laten we antisemitisme bij de wortel aanpakken. Het zou mooi zijn als er onverwachte out-of-the-box samenwerkingsverbanden ontstaan. Het initiatief 'Leer je burens kennen' van de Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam vind ik zo'n vernieuwend project: leerlingen van regionale opleidingscentra (ROC's) maken kennis met Joden.

Stel je voor dat de volgende Monitor een afname van het aantal incidenten zou melden...

advertenties

Praktijk voor integratieve psychotherapie

MUNDUS

Noor Kleinman van Oostrum

Postbus 8264, 6710 AG Ede
☎ 06 - 431 078 03 ✉ noor@mundus-ed.nl
🌐 www.mundus-ed.nl

Hortus Novus

tuinarchitectuur advies aanleg en onderhoud

www.hortusnovus.nl 0318 64 35 56

POL & ZN.

S T E E N H O U W E R I J

Einsteinstraat 37 3902 HN Veenendaal
Telefoon 0318 - 51 20 51

**Gespecialiseerd in grafmonumenten,
onderhoud en reparaties**

Openingstijden toonzaal:
maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur.
's Avonds en zaterdags op afspraak.
Voor inlichtingen zijn wij graag bereid u
ook aan huis te bezoeken.

Koehoorn
Begrafenisverzorging

Stilstaan bij verdriet,
vanuit een christelijke
levensovertuiging.

dag en nacht te bereiken onder nummer:
0342 - 49 28 28

Hugo de Grootlaan 2, 3771 HL Barneveld
www.koehoorn-begrafenis.nl

van de weerd
UITVAARTZORG

Al 50 jaar dé uitvaartverzorger
van deze regio!

Van de Weerd Uitvaartzorg
Schaapsweg 77, 6712 CC Ede
Tel: 0318 - 650 000
info@zorgvooruitvaart.nl
www.zorgvooruitvaart.nl

**VERHAGE
VAN GROOTHEEST**
MAKELAARDIJ

de kennis in huis

U wilt uw woning verkopen?

Verhage van Grootheest Makelaardij (NVM) kent als
geen ander de markt in de gemeente Ede. Uw woning
krijgt maximale aandacht onder meer op de nationale
Funda site en op onze eigen véél bezochte site. Een van
onze makelaars komt graag bij u langs om vrijblijvend de
verkoopmogelijkheden met u door te nemen.

www.verhage.nl

RMT BROUWERSTRAAT 13^A EDE
TELEFOON 0318 619145 NVM

Indrukwekkend werk

Drukwerk maakt indruk. Door onze jarenlange ervaring weten wij van
Drukkerij AMV dat als geen ander. Steeds meer ondernemers en organisaties
kiezen voor AMV. Indrukwekkend van concept tot eindproduct.

www.drukkerij-amv.nl   drukkerij | **AMV**

Ede, Oranjelaan 11
Tel. 0318 - 632 856

Amersfoort, De Stuwdam 27
Tel. 033 - 494 11 62

gas | water | sanitair
lood en zink | dakbedekking
centrale verwarming | luchtbehandeling
SCIOS en VCA gecertificeerd

INFO@BEUMER-EDE.NL

**LOODGIETERS
BEUMER
CV BEDRIJF**